

Biztonság kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdi-
nand (József főherceg-ut) 4
Telefon: 151. — Szerkesztő:
Közlöny, Arad —: Az Aradi
Nyomda vállalat tulajdona ki-
adása és rotációs nyomásu.
Mindenkét naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ARA 5 LEJ

Előfizetési árak: évente
840. félre 420. negyed-
évre 210. havonta 70. Lej.
Külföldre havonta 50. Lej.
több. —: Éves szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. —: (Buc-
restiben 50 bani 'elér.)
Hirdetések tarifa szerint —

49-ik évfolyam, 10. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Vasárnap, 1934. január 14

HALÁLOS IFJUSÁG

Lendülni, hinni, harcolni s ebben a lendü-
letben és ebben a harcban egyre csak építeni,
sohasem rombadönteni, sohasem pusztítani és
elsöpörni: nagyszerű feladat, emberi cél. Az if-
juság forró árama, tavaszi kedve, töretlen hite,
el nem használt energiái mindig államépítő
forrásoknak számítottak. Hinni csak kivételes
öregék vagy kivételes fiatalok tudnak, ebben
nincsen középkor. Hinni tudott abban, amiért
harcolt, Petőfi Sándor és hinni tudott abban,
amit a Népszövetség egész plénuma előtt ki-
tárt mellette védett, ellenségeinek parittyái kö-
zött: gróf Apponyi Albert. Az egyik 21 éves
volt, a másik 80. Az egyik majdnem gyermek
még, szőke üstökében a zseni glóriájával, két
szeme fényében a világszabadság lángjaival, a
másik már aggastyán, hósakállában a tél
bölcse és megfontolt hidegével. Szenvedni tudott
azért, amit írt — hogy más nemzet példájából
merítsünk — Rimbaud, a francia lírának ez a
gyorsan fellobbanó és hirtelen eltűnő rakétája
s mosolyogni tudott és rimelni tudott majdnem
tacsó korában, husz évének egész tüzevel,
hogy kigyujtsa a gall líra új forradalmát.
Épített. És építettek kölyök-zseni nemzetiségé-
ből Anatole France, aki derűs, bonhomijá-
val a hetvenév meleg filozófiáját sugározta a
francia közvéleményre akadémiai zöld frakk-
jában. Theodor Körner el tudott esni — ahogy
megjósolta — az ellenség golyójától, alig egy-
két évvel idősebb korában, mint Petőfi s a né-
met nemzet egy másik hatalmas alkotó szel-
leme — a sok között — Bismarck, csak negy-
ven éves korában indult el oda, ahol boltozatot
kellett emelni a germán újjászületés fölé.

Van tehát valami, amit úgy hívnak, hogy
az ifjuság joga. És van valami, amit úgy hí-
vnak, az öreg bölcsessége és kötelessége. Az if-
juság joga a kor friss áramlatait zászlóin
vinni, behelyezkedni a szellem egyre fejlő-
dő és egyre jobban építő lendületébe s az
öregség kötelessége: a tradíciók nemes szű-
rőjén át szűrni a forrongó, erjedő, habzó ujbort.
A sístergő, friss termés e szűrőn át: így lesz
kicsit fanyarabb, kicsit mélyebb, kicsit em-
beribb.

A háború után különös jelenség mutatko-
zik az ifjak és az öregek antipolusának kérdé-
sében. Megmaradtak az öreg bölcsék és meg-
szűntek azok a fiatalok, akik az iskolapa-
dokban már rombolnak. Faj, felekezet, nemzet,
a bőr színe és szaga és ezer más motívum va-
kítottak, s mintha az ifjú arcokba, amelyek a
közéiskola padjaiból kikerülnek, egy ismeret-
len veszélyes boszorkány a politika vitriolját
öntötte volna. Eltorzultak az okos, nevető
szájak, elhomályosultak a szemek s az ujjak,
amelyek a lakmus-papír reakcióját próbálták
ki, a matematika problémáit fejtették ki, vagy
az irodalomtörténet egy-egy új fejezetét ol-
dották meg eddig, összegörbedve, ökölbe gé-
beredtek, hogy jelszavak mögött lendüljenek:
a tüntetések, az egyetemi verések, a kicsinyes
bosszúk, a megtévesztett utak ördögi kaoszá-
ban. Ma a husz évesek azt hiszik, hogy állam-
alkotó erejük van. Azt hiszik, hogy építeni
egyiket jelent egy orv revolvergolyóval és hinni
sem több, mint az erőszak mérges mákvirágát
széthinteni, magostul, a diáktársak között.

Lendülni, hinni, harcolni: ma csak annyi,
hogy beiratkozunk 18 éves korunkban egy po-
litikai pártba és megtanuljuk a macedón or-
gyilkosságok ábécé-jét. Jó dolog, sorsot hu-
zni száz diák között, kijelölni hármát, akire
misszió vár s aki a három között a fehér go-
lyót húzza, az lesz a gyilkos. Hinni, lendülni

és harcolni: nem több, csak a revolver rava-
szát kezelni. Anyai, mint az országuti csavar-
gó passziója: lesben állni, s rést ütni a huma-
num törvényein. Mindezt persze, mint párttag.
Mindezt persze pártfegyelem alatt.

Aki így épít, azt a mi szótárunk nem ke-
resztheti el kőművesnek. Az sem pillér, sem
pallér. Csak gyilkos. Csak a politikától meg-
mételyezett, akármilyen pártnak, akármilyen
jelszavától elkábitott, judicium nélkül való
gyenge hajtása korunknak, amelynek büne,
hogy szülte őt. Egy vegytani képlet megoldá-
sa helyett kiállni az egyetem-kapuba füttyök-
sel, ez még Macchiaveli szerint sem államépi-
tés. Ez az ifjuság még nem az életé. Ez az a
bizonyos halálos ifjuság.

A közoktatásügyi minisztérium, egyetér-
tően a belügyminisztériummal, mai bucaresti-
távirat szerint, azt a rendelkezést hozta, mi-
nisztertanácsi határozat formájában, hogy
megtiltja a diákságnak a politikai pártok kere-
tébe való beiratkozást és mindenfajta politikai
csoporthoz való tartozást. A rendelet egyelő-
re nem mond többet, de nyilván van indokolá-
sa. Ezt az indokolást földrajzilag sinai indó-

Kolásnak nevezném, ha nem tudnám, hogy Si-
naiában, a Casino körül vidámabb dolgok is
történtek már, mint a vasutállomáson. A mi-
nisztertanácsi határozat odaszorítja ezt a ha-
lalos ifjuságot, ahová való. Az iskola padjába,
a könyv mellé. Tanulni. Jobb életformákat, ne-
mesebb eszközök használati utasítását, kézi-
könyvet az emberi gondolkodás legegyszerű-
sített formájához: Lendülni, hinni, harcolni —
de építeni és nem földig rombolni!

Táncsics Mihály láncait letépte a negy-
vennyolcas forradalmi ifjuság. A nagy francia
szélvihar, amely Diderot-val kezdődött és a
Landerer és Heckenast nyomdája előtt meg-
állt egy pillanatra — nem rombolt. Tört: lán-
cokat. Szétfeszített: eszmei bilincseket. Az az
ifjuság, amelyet most a miniszteri rendelet az
építő munka sáncai közé kenget, már megtekt
bacillusokkal. Nehéz lesz ezzel az injekcióval
új beállítást adni ennek a fiatalságnak. De nem
egészen belső nemzeti kérdés ez. Ennél sok-
kal több.

Emberi kérdés.

A halálos ifjuság válsága átreszket egész
Európán. Mi nem a pusztító tüzet tartjuk for-
rasztó, formáló erőnek. Hiszünk egy élő ifju-
ságban, nem egy halálosban.

Egy élőben, amely huszmillió hősi halott-
ból szárnyalt fob mint a fönix-madár a Nap-
sugárban.
Fekete Tivadar.

Átszervezés előtt az ifjuság nevelése és az államvédelmi rendszer

Ezentul a diákok semmiféle politikai pártok nem lehetnek
tagjai. — Harc a szélsőséges földalatti mozgalmak ellen —
Külön államvédelmi minisztérium létesül

Bucurestiből jelentik: A kormány tegnap
minisztertanácsot tartott, amelyen Tatarescu
miniszterelnök a maga és miniszterársai nevé-
ben üdvözölte Titulescut abból az alkalomból,
hogy tagja lett a kormánynak és most először
vesz részt annak tanácskozásán. Titulescu kö-
szönő szavai után a minisztertanács a szélső-
séges mozgalmak megrendszabályozására és
megszüntetésére irányuló intézkedésekkel fog-
lalkozott. A kormány elhatározta, hogy a szél-
sőséges földalatti mozgalmak elleni harcban
igénybe veszi az iskolák és az egyházak segít-
ségét is.

Kimondták, hogy a jövőben a diákok
semmiféle politikai pártok nem lehetnek
tagjai és tüntetéseken nem vehetnek részt.

A diákság csak olyan manifesztációkban vál-
lhat aktív részt, amelyet az iskolai, illetve az
egyetemi hatóságok engedélyeznek. A közok-
tatásügyi és hadügyminiszterek felhatalmazást
kaptak olyan törvényjavaslat elkészítésére, a
mely a diákok iskolákban történő, katonaság
előtti kiképzésére vonatkozik. Ennek az a cél-
ja, hogy az ifjuságot a hazafias szellem jegy-
ben nevelje és ennek segítségével a romboló,
szélsőséges eszméktől távolítsa. A kormány
felkéri az egyházakat, hogy a kormányt puri-
fikáló, tisztogató, nemesítő és építő munkájá-
ban, az erkölcsök újjászervezésében támogas-
sák.

Antonescu Victor igazságügyi miniszter-
nek a mai minisztertanács elé terjesztett, az ál-
lam fokozott védelméről szóló javaslata felöleli
az állambiztonsági hivatal reorganizációját,

meggyorsítja az államvédelmi perek vitelét és
az államvédelmi hivatalokba jól felkészült
tisztviselőket ültet. Egyszersmint felveti azt
az ötletet is, hogy

külön államvédelmi minisztérium létesül-
jön, amelynek hatáskörébe a rendőrség és
az állambiztonsági hivatal tartozna.

Az igazságügyi miniszter a feltűnő törvényja-
vaslatával kapcsolatban ma már megbeszélést
folytatott Vladescu semmitőszéki bíróval, Ga-
neval, a legfelsőbb törvényelőkészítő-bizottság
elnökével és Procop Dimitriu főgyésszel.

A Lupta mai száma megnyugtató cikket
közöl az ifjuság preregulamentáris kiképzésé-
vel kapcsolatban elterjedt hírekről. Ugyanis
nincsen szó az iskolák militarizálásáról, csak a
hadsereg reorganizálására vonatkozó törvény.
egyik szakaszának alkalmazását hajtják végre.
A 19 és 21 év közötti ifjak vallási és faji kül-
önbözetre való tekintet nélkül, katonai szolgál-
lat nélkül sportszerű kiképzésben fognak ré-
szesülni, amit az országos testnevelési intézet
(ONEF) hajt végre. A testnevelési intézet
sportszerű irányítása

rendre és fegyelemre öhajtja nevelni az if-
juságot, hogy eltávolodjék mindenemmi
szélsőséges iránytól.

Liberális politikai körökből származó hi-
rek szerint most már befejezett tény az, hogy
a Kamara elnöke Saveanu, a szenátus elnöke
pedig Sasu volt miniszterek lesznek.

Franasovici közlekedésügyi miniszter a
sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy az

autonóm intézmények csökkentése a költségvetési terhek csökkentése miatt történik meg. Egy bizottság fogja megvizsgálni az intézmények csökkentésének lehetőségét, amelynek két-három tagja lesz. Természetesen az egyszerűsítést úgy hajtják végre, hogy a hivatalos ügyek menete ne szenvedjen kárt.

A konverziós törvény módosítására kifüldött bizottság tegnap is ülést tartott. A „Dimineața” értesülése szerint a bizottság elhatározta, hogy a mezőgazdasági adósságok 50 százalékos csökkentését fogják javasolni.

Ciparianu földművelésügyi miniszter tegnap nyilatkozott az újságíróknak a szakkamarák csökkentéséről és az autonóm intézmények megszüntetéséről. A miniszter nyilatkozata szerint a mezőgazdasági-, munka-, valamint kereskedelmi és iparkamarák számának csökkentéséről egyetlen törvényjavaslatban intézkedik a kormány. Ami a mezőgazdasági kamarákat illeti, ezeknek számát a jelenlegi 71-ről 16-ra, sőt esetleg 12-re csökkentik. Az országot tehát 16 vagy 12 gazdasági területre osztják be és eszerint állapítják meg az egyes kamarák székhelyét. Az aradi mezőgazdasági kamarát, amely tudvalevőleg az ország összes kamaráj közül a legjobb eredményeket mutatta fel és amely a többi kamaráknak mindig mintaképül szolgált, a kormány előreláthatólag nem érinti meg. Az autonóm intézmények feloszlásáról ugyancsak egyetlen törvény intézkedik.

Uj rendszer a valuta- és devizakereskedelemben

A *Aradi Közlöny* ismételtlen is megemlékezett a kormánynak arról a tervéről, hogy beföldön szabaddá teszi a valuta- és devizaforgalmat és ebben a kereskedelemben ezentúl a magánbankok is résztvehetnek. Ujabb bucuresti-i jelentések szerint a kormány az új rendszert úgy képzelte el, hogy kétféle árfolyamot állapít meg. Az egyik árfolyam a valuták és devizák árát a külföldi forgalomban állapítja meg, ezenkívül pedig lesz egy belföldi, hivatalos ár is, amelyen a magánbankok is köthetnek valutaüzleteket. Hír szerint az új rendszer még január hó folyamán életbelép.

Ivar Kreuger éjszakája

Az öngyilkossá lett svéd gyufakirály naploja és tragikus összeomlásának titka.

... Páris: Avenue Viktor Emanuel III. 5.
Keskeny, ideges kéz ragadja meg az ablakrolló zsinórját. Meghuzta. Zajosan csapódott le a redőny. Az ucca zaja elcsendesült. Csak az autósziirénák zaja hallatszott be a szobába. A boulognei erdő felől igyekeztek a Place Pigalle felé...

Soir de Paris!
Nuit de Paris!
Páris minden részében zajos az élet. A Montmartrean részeg láрма tombol, a Moulin Rougeban lelkesült közönség örjög az Isteni, elpusztíthatatlan Mistinguetteért.

Csak a Viktor Emanuel Avenuen, a gazdag emberek negyedében van csend. Gazdagoknak még Párisban is osztályrészük lehet a csend...

A Viktor Emanuel ucca III. 5. számú házában egyik szobájában lecsapódott a redőny. A szoba homályba burkolódott. A keskeny, ideges kéz meggyújtotta az elegáns, írósztalon álló villanylámpát. Azután cigarettákat vett ki arany tárcájából és öngyújtóval gyújtott rá.

Ivar Kreuger, a gyufakirály, Európa egyik legnagyobb pénzügyi zsenije — vagy kalandora? — nem szerette a gyufát! Sohasem használta!...

A naptárra nézett: 1932. március 12... Hogy mulik az idő... Március 12. A naptár nem hazudik.

Néhány lapot visszafordított.

Február 23. Newyorkban volt akkor. Jól emlékszik erre a napra. Pénzért ment és először életében választott a következő sürgőnyel: „Nem sikerült!” — Azután másik sürgőnyt is küldött: „Azonnal összekötésbe lépni a Svéd Nemzeti Bankkal és a Skandináv Kreditakcie-bolaggal. Legkésőbb ma éjjelig küldjenek Newyorkba 2 millió dollárt. Ha ez nem lehetséges, okát táviratilag közöljék!...” — A harmadik táviratot már igazgatója: Donald Duraut küldte. „Kreuger súlyosan megbetegedett. Nem szabad magát felizgatnia.... Küldjenek megnyugtató sürgőnyt!...”

Február 24. Erre a napra nem emlékszik. Esz-

Egy hónap múlva költözködöm!

A még meglevő áru- készletemet további **10%-kal** leszállítottam.

Még nagy készleteim vannak fehérnemű és ágynemű anyagokban. Használja ki tehát az alkalmat! — Berendezés eladó, a helyiség kiadó.

Textil Central **Stefan Németh** **Textil Központ**

Megyekhízzal szemben.

400

Diktatura készült Franciaországban

A londoni sajtó feltűnéstkelő leleplezése — Franciaország megszünteti Angliával szemben a behozatali tilalmat — A német birodalmat egységes állammá akarják átalakítani

Sikerült megakadályozni a puccs végrehajtását

Párisból jelentik: A mai londoni lapok azt az érdekes párisi hírt közlik, hogy Franciaországban a legnagyobb titokban diktaturát készítettek elő. A terv szerint a diktatura öt tagú bizottságból állott volna és a bizottság tagjai a következők: Doumergue volt francia köztársasági elnök, Daladier volt miniszterelnök, a mostani kormány hadügyminisztere, Weygard tábornok, a vezérkar főnöke, Caillaux volt francia miniszterelnök és pénzügyminiszter és Chiappe párisi rendőrfőnök. A londoni lapok szerint a terv előbb pattant ki, mint kellett volna és a kormány megtette az intézkedéseket a puccs elhárítására.

A párisi lapok a legnagyobb meglepetéssel foglalkoznak a londoni szenzációval. A puccsról senki sem tudott Párisban és a kormány a leghatározottabban cáfolja a hírt. Ami a diktaturát illeti, a Stavisky-ügy óta már többször került szóba a sajtóban az a gondolat, hogy a francia közélet tisztaságát csakis egy erőskezü diktatura tudná helyreállítani és diktátornak Daladier hadügyminiszter személyét nagyon alkalmasnak találnák, de hogy a diktatura megvalósítására tényleg történtek volna lépések, ezt a francia lapok nem tartják valószínűnek.

Az angol gazdasági életben egyébként nagy érdeklődést váltott ki az a közlemény, amelyet az angol külügyi hivatal adott ki és amely szerint a francia kormány visszaállítja az eredeti behozatali kontingenst, számos angol termékre vonatkozólag. A francia kormány korlátozó rendelkezése annak idején Angliában nagy felháborodást keltett és a mostani megállapítás szerint, eddig 8 millió font károsodást szenvedett az angol gazdasági élet a francia korlátozások miatt. Az angol közgazdasági erélyes retorziókat követelt Franciaország ellen és most azt hiszik, hogy Sir John Simon angol külügyminiszter karácsonyi tárgyalásai alkalmával sikerült Franciaországot jobb belátásra bírni.

A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint

Hitler kancellár a német birodalmat szövetséges államból egységes állammá akarja átalakítani.

Az első lépést a birodalmi gyűlés összeülése után fogja megtenni ebben az ügyben, amidőn a tartományi országgyűlések eltörléséről terjeszt elő a kormány javaslatot és ennek megszavazását a szövetséges kormányok megszüntetése fogja követni.

méletlenül feküdt a Fifth Avenuen. Annál jobban emlékszik azonban Kristler Littorin, a svéd tröszt helyettes elnöke. Táviratot kapott, ezúttal azonban az ellenféltől.

Derning revizor — az amerikai Kreuger vállalatok ellenőre — a Continental Investment Corporation nevében kérte új mérleg beküldését a kísértő dokumentumokkal együtt. Ez a távirat az egész Wallstreet bizalmatlanságát kihívta és — mint később is kiderült — első előjele volt a küszöbön álló katasztrófának. Az amerikai tüke elkezdte irtóhadjáratát...

Éjszaka berregett a telefon Kreuger éjjeli szék rényén. Stockholm hívott. Hennig igazgató, a concern főszámvevője beszélt. A mérlegen kezdett dolgozni és részletek iránt érdeklődött.

Kreuger beleordít a kagylóba: „Continental Investment Corporation! Beirni 7 millió dolláros tükos olasz kölcsönt!...” A kérdésre hol vannak az adósevelek, vagy kötvények. Kreuger nem válaszol. Már letette a kagylót... Nincs más kiút!...

Február 25. Le Higginson et Cie, Kreuger amerikai bankárai rémülten állapítják meg, hogy a gyufakirálynak 15 millió dollár kölcsönt folyósították eddig, amire Ivar Kreuger hangzatos nevének aláírásánál — és Európa leghíresebb pénzügyi zsenijének legendájánál — több kezességet nem kaptak. Csak önmaguk előtt merik a bankárok beismerni, hogy örültséget követtek el és ez eddig pompásan bevált száraz amerikai tárgyalási mód helyett úgy tárgyaltak Kreugerrel, mint a tapasztalatlan gyerekek...

Február 26. Általános offenzíva a gyufafront ellen. Morgan visszaköveteli 11 millió dolláros kölcsönét. Kreuger első ízben ült vádlotként a bankárok királyának pazar luxussal berendezett dolgozószobájában. Szemben vele négy simára borotvált, szenttelen amerikai arc, mint négy könyörtelen kérdőjel mered felé. Elöttük nagy halom üzleti könyv és iratok.

Mintha álomban történt volna, úgy emlékszik vissza arra, amint Behn revizor öklével az írósztalra csapott és ingerülten rákiáltott. Szavai pörölysapásként zuhogtak:

— Ez közönséges csalás Kreuger ur! A mérleg 3000 millió dolláros blöfföt mutat ki. Nemcsak követeljük kölcsöneink 48 órán belüli visszafizetését,

hanem 10 millió dolláros kártérítési igényt is támasztunk. Egyben jegyzőkönyvet ír alá, melyben beismeri, hogy visszaéléseket és csalásokat követett el. Esetleg új kombinációi fejében kezességet követelünk. Ezek a feltételeink! Ha egyet is elmulaszt, átadjuk az amerikai rendőrségnek!...

Még hallott valami artikulatlan rikácsolást, az után a négy kiborotvált amerikai arc eltűnt szemel elől és Ivar Kreuger elvesztette eszméletét...

Március 4. Visszatér Európába az Ile de France fedélzetén. Szmokingok, frakkok, bolérok, csodás kosztümök. Egy nő szilhuettje suhant át kabinján. Az utolsó nő életében. Nevére sem emlékszik már.

Íróasztala mellett J. C. Brown árnyéka látszik szüntelen. Morgan érdemes ágense, aki egy évvel ezelőtt Lovenstein bankárt kényszerítette arra, hogy ugorjék ki a repülőgépből a La Manche csatornába. Rossz ómen... Ivar Kreuger összerázkódott...

Fordított a naptár utolsóelőtti lapján: Március 11. Ez tegnap volt. Szobája ablakán barátai: Kristler Littorin, a tröszt helyettes elnöke, Hennig, Hahn és Weudler kopogtattak. Stockholm-ból repültek Párisba. Hat óráig repültek gépükkel tomboló viharban, csak hogy mesterüknél lehesse-nek Párisban.

A társalgás a 7 millió líras tükos kölcsön körül forgott, melyet Kreuger Itáliának akart nyújtani. Kölcsönkötvényei újra egyensúlyba hozzák a költségvetést. Garanciaként nyújthatták azokat Morganéknak, új dollárhitelt nyerhetnek, röviden: a svéd világkoncern győzelmesen küzdi át a depressziót és újra ur lesz a világpiacon...

Arról, hogy az egész olasz kölcsönről szóló história csak blöff, abban a pillanatban a mesteren kívül senki sem tudott. A többiek nyugodtak, mert hisznek benne. Csak Hennigben lángol fel kétegy és nyugtalanul megkérdi:

— Olaszország az első részletet idejében és teljes összegben kifizette?

— Igen!

— Milyen folyószámlára írták ezt a pénzt?
— Csend... A kérdés újra a levegőbe vág. Kreuger elfehéredik. Erőt vesz magán.

— Holnap kapnak erre választ, uraim!...

Hennig nyugtalansága nő. Még Kreugernél is sápadtabb a hű barát...

Ma, vasárnap WEISZ-patika, P. Avram Iancu, egész nap nyitva!

A horogkeresztesek puccsot terveztek Ausztriában

Az osztrák kormány végleg leszámol a nemzeti-szociálistákkal — Meglepetést keltő letartóztatások —

Bécsből jelentik: Újabb jelentések szerint a nemzeti-szociálisták puccsterve miatt szombaton letartóztatták még Flohr Heimwehr-vezért és Ilz Walter miniszteri osztálytanácsost, akinek igen fontos beosztása volt a honvédelmi miniszteriumban. Ilz miniszteri osztálytanácsos letartóztatása az osztrák fővárosban igen nagy feltűnést keltett. Kiderült a nyomozás során megtalált adatokból, hogy

a horogkeresztesek január 15-ikére készítették elő a puccsot.

amelynek megakadályozása tisztán Fey miniszter erélyes fellépésének az eredménye. A rendőrség politikai osztályának emberei egész nap folytatták a vizsgálatot a Frauenfeld lakásán leplezett tanácskozások és megbeszélések ügyében. Arról folytak ugyanis itt a tanácskozások, hogy miként lehetne az alsó-ausztriai Heimwehrek a nemzeti-szociálisták táborába vezetni és Ausztriában a nemzeti-szociálisták uralmát kikiáltani. Délutánra a politikai helyzet tisztázódott és megnyült. Politikai körökben megállapítják, hogy Dollfuss kancellár helyzete szilárd és megingathatatlan.

Jelentették már, hogy az osztrák rendőrség őrizetbe vette gróf Albertit, a felsőausztriai Heimatschutz vezérét. A letartóztatás abban a pillanatban történt, amikor a gróf Frauenfeld nemzeti-szociálista vezérrel tanácskozott. A rendőrség meglepetésszerűen lépett be Frauenfeldhez és az ott talált többi nemzeti-szociálista vezetőembert is letartóztatta.

Alberti gróf meglepetésszerű letartóztatásával kapcsolatosan felemlítik, hogy a Heimatschutz-vezér már hosszabb ideje sürgette

a horogkeresztesek felé való orientációt és az ellentétek áthidalására közvetítőként is vállalkozott. Alberti gróf még a fogházban is több ízben felkereste Frauenfeldet, hogy a meg egyezéstről tárgyalásokat folytasson vele. Ezek a tárgyalások folytak a letartóztatás idején is. A tárgyalásokat természetesen saját elhatározásából és felelősségére indította meg, minden megbízás nélkül. Az a körülmény,

Jön! CORSO! CAVALCADE

CLIVE BROOK

És mindezt egyedül hajtotta végre. Egyetlen munkatársa sem érte el individualitását. Ellene alig voltak huszan. Az óvatosak, akik készenlétben állottak és szemmel kísérték minden lépését. Ugrásra, támadásra készen várták a pillanatot, mikor az önkényes gazdasági potentát összeütközésbe kerül saját, szinte határtalan fantáziájával. Helyesebben, mikor a fantáziája ereje megtörik a matematika és valóság határain.

Várták és kívárták ezt az alkalmas időt. Altalános offenzívát indítottak ellene. Elérték, hogy Kreuger nem kapott új hitelt és a régiakat ki kellett fizetnie — illetve követelték azokat hitelezői.

Morgannal történt utolsó tárgyalásáig blöffel, üzleti könyveinek titkaival és nevének szuggesztív varázsával küzdött az örvény ellen. Hiába volt minden. Minden úgy omlott össze, mint a mesebeli kártyavár. És éppen legjobb fegyverei, könyvei lettek az ellene felsorakoztatott vádirat magva. Mit tegyen most?

Kinyitotta az erkélyre vezető ajtót. Az uccán diákokkal megrakott autó robogott el. Az örömtől sugárzó vidor arcok láttára szivszorongató szomorúságot érzett. Elpazarolta életét. Igen, elpocsékolta életét. Meg kellett volna elégednie 2-3 millióval. Egy rivierai villa, klubok, yacht, utazások és egyéb uri szórakozások az élet legszebb színeit villantották volna fel előtte. Mig így? ... Egész életét felőrölte, idegeit szétmorzsolta a Mammon utáni vigasztalan, eredménytelen küzdelem...

E pillanatban vérhullám csapott át agyán. Idegroham lepte meg. Gondolatai ördögi táncba kezdtek, agya majd szétpattant. Szemei előtt képek ködlöttek fel: Newyork, Páris, London, Jokohama, dollár, tíz dollár, százak, ezrek, asszony, gözös, hajó, Brown...

A szoba őrült tempóban forogni kezdett szemei előtt... Az ezüst táncosnő szobra is megelevenedett, embermagasságúvá — nőtt... Egészen eléje kering, forró lehelete megcsapja. Táncol... Oh, már nem is egyedül... Valaki táncol vele... honnan ismeri ezt az arcot? ... Beleborzong... Igen, ő az... Morgan...

Ivar Kreuger összeroskad... Percekig ül mozdulatlanul, halálos kábultan, szeme messze elmered a múltban... Keze révedezve kinyulik... görcsösen megragad valamit... revolver...

hogy Fey közbiztonsági miniszter megerősítette Alberti gróf letartóztatását, azt jelenti, hogy

az osztrák kormány most már végleg szakított a nemzeti-szociálistákkal

és nemcsak kibékülésre nem hajlandó, hanem azokkal szemben is legnagyobb szigorral jár el, akik a horogkeresztesekkel csak rokonszenveznek, anélkül, hogy közéjük tartoznának.

Stahremberg herceg, a Heimwehr vezére rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta, hogy a Heimwehr tagjai nemzeti-szociálistákkal érintkezzenek. Akikről megállapítást nyer, hogy nemzeti-szociálistákkal akár csak magánbeszélgetést is folytattak, kizárják a Heimwehrtől.

Érdekes megemlíteni ezzel kapcsolatban, hogy a steinfeldi munkatáborból ma éjszaka 21 nemzeti-szociálista eltűnt és — mint megállapítást nyert — Olaszországba szökött. A nemzeti-szociálisták azt kérték az olasz csendőröktől, hogy szállítsák őket Németországba.

Budapestről jelentik: A déli órákig semmiféle újabb intézkedés nem történt a Magyarországra menekült osztrák nemzeti-szociálista munkások ügyében. Az Új Nemzedék értesítése szerint, ha a diplomáciai tárgyalások során a külföldre szállítás semmiképpen sem oldható meg, abban az esetben a magyar kormány nem térhet ki az internálás elől.

Nyolcszázmillió panama Csempészarukat helyezte el egy szervezett banda ártatlan embereknél

Íasiból jelentik: A iasi-i monopolhivatal figyelmét felhívták arra, hogy Otrapa szállítási vállalat raktáraiban nagymennyiségű cigarettapapír található. A monopolhivatal közgei megállapították, hogy a bejelentés nem alaptalan és az ott talált csempészarut lefoglalták. A kihallgatások során azonban kiderült, hogy a szállítási vállalat tudomása nélkül jutott a csempészarú a raktárba és azt maga a feljelentő helyezte el ott.

A szorgosabb nyomozás rendkívül érdekes leleplezésül szolgált. Megállapítást nyert, hogy a feljelentést jól megszervezett társaság tagja készítette el, aki társaival rendszeresen helyezte el csempészarut különböző raktárakban, hogy a monopolhivatal értesítése után a felfedezésért járó jutalomban részesüljenek. A társaság lengyelországi körökkel állott kapcsolatban és eddig

mintegy 800 millió lejtel károsították meg az ártatlan embereket.

A társaság vezetőtagja, Sauermann letartóztatása után a börtönben öngyilkosságot kísérelt meg, felakasztotta magát, de még idejekorán észrevették tettét és levágták a kötélről.

FEBRUÁR

241

3

IPAROS-BÁL

CORSO-MOZGO mai műsora:

Bolváry—Stolz-operett:

A SZERELMES HERCEG!

Csodás tájak a tengeren, eredeti felvételek, sok humor, zene. — Liane Haid, Victor de Kowa, Paul Kemp. — A 3 órai előadás: 8, 12, 16, 20 lejes helyekkel.

Ma délelőtt 11 órakor!

MATINÉ!

Két film egy műsorban: A FELFORDULT KASTÉLY. Operett, sok sporttal. Bársony Rózsi, Willy Fritsch és HARC AZ ALVILÁGGAL. Carlo Aldini kalandorfilmje. — JEGY LEJ 8—12.

— Főnök ur... léteznek egyáltalán az olasz kötvények? ...

Csend... a kínos csendet a mester vidám hangja töri meg:

— ... Micsoda gondolatok ezek... Drága barátaim!... Ivar Kreuger nem szélhámos! ...

Hálások voltak neki ezért a hazugságért! Nyugodtan mentek el és most már ismét bizakodni kezdtek a koncern jövőjében.

1932. március 12. Holnap reggel Henniggel együtt rendeznie kell a Continental Investment Corporation mérlegét.

Holnap reggel megtudja az egész világ, hogy Ivar Kreuger a legnagyobb szélhámos volt, aki ezeket juttatott a tónk szélére, több európai államban kormánykriszt idézett elő, leleplezésével egész sereg miniszter bukott meg és neki tulajdonítható, hogy több, eddig megrendíthetetlennek hitt szilárd pénzügyet összeomlott.

A naptár lehullott az asztalról, úgy sincs már szükség rá.

Helyét az asztalon álló kis ezüst szobor foglalta el. Egy táncosnőt ábrázolt. Ivar Kreuger gondolatvilágát most a nők kötötték le. Gyönyörűek voltak. Nem lehettek gyöngék és soványak. Talán éppen ezért hagyta ott a csodaszép Ingeborg Olsant. Hasonlított az asztalon levő ezüst táncosnőhöz. Ingeborg — szép név. Ki is következett utána? Rögtön, rögtön... — Miss Smith. Prózái név. Minden második amerikai nőt így hívják.

Nevetett. Az emberek oly különösek. Őt, Ivar Kreugert zordónak, elhagyatottnak hitték. Azt vették szemébe, hogy minden nagyobb városban van egy barátja.

Ezek a nők nagyon keveset jelentettek számára. Sokkal szerényebb volt, mint általában hitték.

Ivar Kreuger határtalanul romantikus volt. A kapitalizmus romantikus szerelmese. Egyidejűleg pedig raffinált szélhámos is, aki évtizedekig orránál fogva vezette az egész világot. Ez a kétélűség azonban az ő életében nem volt paradoxon.

Ivar Kreuger a fantáziák világában élt. Koncertjének diadalmas tempója annyira megrészegítette, hogy napoleoni huzásokat hajtott, végre. Olyanokat, amelyekre a csak aritmetikus valószínűségeket ismerő, óvatos amerikai tőke sohasem merne volna elszánni magát.

Teljesen modern rendszerre átépítjük cserépkályháját olcsó árban.

„CERAMICA” kályhás cég

Bdul Regina Maria 9., I. em. Neuman-ház
Kályha és takaréktűzhelyjavítását vállaljuk

Elindul egy márvány-mauzoleum...

A báró Stojanovics-család milliókat érő mauzoleumának utja Aradra

Az arisztokrata család művészi síremléke Aradra került. — Egy kőfaragó-cég síremlékeket készít a drága anyagból

Romantikus régi idők lobogó fénye világít rá arra a római stílusú és a legfinomabb fehér márványból készült, történelmi érdekességű mauzoleumra, amely a műemlékekben gazdag délvídeken a legnagyobb ritkaságok közé tartozott. A történelmi nevezetességű báró Stojanovics-házaspár számára építette Garibaldi, római egyetemi tanár, műépítész tervei alapján, de a mű nem felelt meg eredeti rendeltetésének, nem fogadhatta magába báró Stojanovics Ivánnak és feleségének holttestét. És a régi római birodalom művészi alkotásaira emlékeztető, nagyrészt márvány mauzoleum anyaga most feldarabolt állapotban, egy aradi iparvállalat telepén várja az újjáéledést. És ez az újjáalkotási munka már a múlt évben megindult, mert a Rózsa Testvérek aradi kőfaragó és síremléképítő-cég a báró Stojanovics-családtól megvásárolt mauzoleum finom karrarai márvány anyagának egy részét különböző műveiben már felhasználta.

A rendkívül érdekes vásárlást az a körülmény tette most aktuálissá, hogy a nagymúltú arisztokrata család kastélya körül keletkezett kártérítési perben az aradi törvényszék által hozott ítéletet a timisoarai Tábla tegnap tartott tárgyalásán jóváhagyta.

A nem mindennapi esemény részleteiről az alábbiakban számolunk be:

Évszázadokkal ezelőtt alapozta meg a Jamul-Mare közelében lévő Lacunas községben hatezer holdas birtokát a báró Stojanovics-család, amelynek a legnevezetesebb leszármazottja Iván báró volt.

— Stojanovics Iván bárót már évtizedekkel ezelőtt országgyűlési képviselővé választották, — mondta a viszonyokat jól ismerő aradi informátorunk — sőt a volt Osztrák-Magyar Monarchia közös ügyeit intéző delegációba is beválasztották, ahol jelentős szerepet töltött be. Felesége szintén arisztokrata családból származik és a házaspár teljes harmoniában élt a Lacunason épült gyönyörű kastélyban, amely hatalmas és díszes park közepén állott.

Karrarából — a bánati Lacunásra...

A báró, aki a műértékeket nagyra becsülte és sokat töltött kastélyának és parkjának díszítésére, 1912-ben elhatározta, hogy olyan mauzoleumot építtet a maga és felesége számára, amilyen az egész Bánátban nem volt. Garibaldi római egyetemi tanárhoz, az európai híró építészhez utazott a Stojanovics-házaspár és a mai érték szerint sokmillió lejnek megfelelő összegért megrendelte a monumentális mauzoleumot, amelynek tervét az említett professzor készítette, a hozzávaló anyagot pedig a világhírű karrarai márványbányákban vásárolták meg.

Garibaldi tanár tervei alapján hosszú hónapokon át készült karrarában a mauzoleum, amelyet művészi kőoszlopzat és eredeti szobrok díszítettek. A 11 méter magas emlékművet 16 vagonban, természetesen szétszedett állapotban szállították a Stojanovics-házaspár parkjába, ahol ugyancsak Garibaldi ellenőrzése mellett 1913. év tavaszán kezdték felépíteni és ez a munka 1914. nyaráig tartott. Nemesak a délvídekről, hanem még a külföldről is sokan keresték fel a nagyhírű arisztokrata-pár birtokát, hogy gyönyörködjenek az értékes mauzoleumban. A műértők számára valóságos látványosság volt ez a mű, amelyben azonban csak rövid ideig gyönyörködhetek azok, akiknek számára a római birodalom hallhatatlan művészeinek utóda megalkotta.

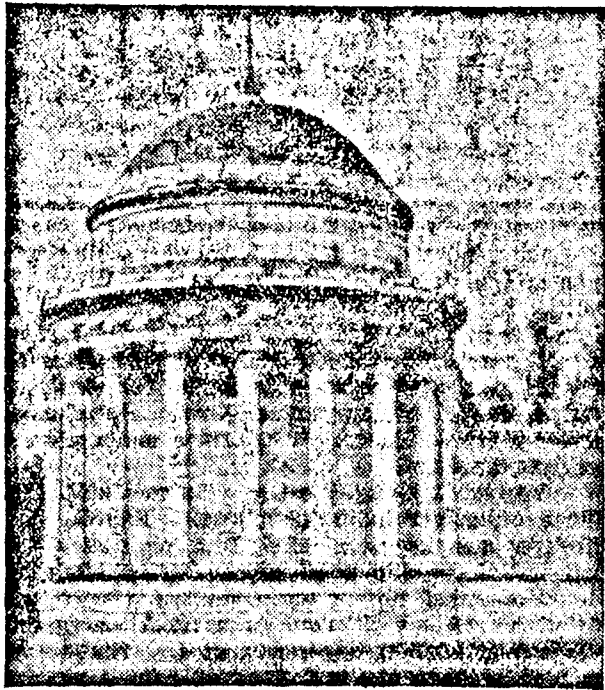
— Az 1914. évben kitört a világháború — folytatta a felvilágosítást aradi ismerősünk — és báró Stojanovics a legelső között vonult a harcerekre. Őseihez méltó vitézséggel harcolt és többször megsebesült. Súlyos betegen került haza, majd ismét a frontra ment és tragikus módon fejezte be életét. Egyik verzió szerint nem akart fogóságba kerülni és önkézzel vetett véget életének, de mások szerint ellenséges golyótól találva esett el.

Az elhunyt báró egyik leányát pusztadőri Dőry Béla dr. magyarországi földbirtokos vette el, többi gyermeke pedig állandóan Budapesten tartózkodik és a szép birtokból megmaradt néhány száz holdat most is a dettai jogtanácsos kezeli.

A bárónő sokáig gyászolta férjét, majd a háború vége felé a Hontmegyében lévő Magyarád községbe, ősel otthonába vonult és az uradalom vezetését rábízta Polgár Sándor dr. dettai ügyvédre. Már akkor előjelei mutatkoztak a frontösszeomlás miatt kitört véres forradalomnak. A harcerekől hazaözlött katonaság a Stojanovics-kastélyt is részben összerombolta.

azonban megkímélte a csodálatos mauzoleumot, amely sértetlen maradt.

Hontmegye tudvalevően most Csehszlovákiához tartozik és a báróné onnan adott megbízatást úgy-

A BÁRÓ STOJANOVITS-CSALÁD ARADRA SZÁLLITOTT MAUZOLEUMA

védjének, hogy a birtok megmaradt részét, valamint a kastély romjait és a mauzoleumot értékesítse, mert ideutazásával nem akarta felidézni a rombolás borzalmas emlékeit.

Polgár dr. teljesítette a bárónő kívánságát és mindent értékesített. Eközben megállapította, hogy a félig-meddig lerombolt kastély és park anyagának egy részét az ott állomásozó katonaság felhasználta azoknak a határőrházaknak felépítéséhez, amelyek a román-szerb határ mentén most is állanak. Szakértőkkel állapította meg a kárt, amelyet körülbelül 230 ezer lejre becsülték és ennek megtérítését az államkincstártól kérte. Az állam képviselője kijelentette, hogy a károkat a szerb megszállás idején az azóta kivonult szerb katonaság okozta, tehát Románia azokért nem felelős. Az ügyvéd erre beperelte a kincstárt és a

fennálló szabályok alapján az ügyvel az aradi törvényszék foglalkozott, amely a múlt évben hozott ítéletével nem az eredeti kárösszeg, hanem 45 ezer lej megtérítésére kötelezte a kincstárt. Az ítélet ellen Polgár dr. a timisoarai Táblához fellebbezett, amely a tegnap tartott tárgyalásán helybenhagyta az aradi törvényszék döntését.

A mauzoleum lakók nélkül

A báró Stojanovics házaspár mauzoleuma azután is lakók nélkül maradt. Az ügyvéd a tulajdonos megbízásából természetesen azt is áruba bocsájtotta és többek között egy általánosan ismert előkelő aradi család tagjai is megtekintették, mert a család számára meg akarták venni. A gyönyörű mű felértékelése céljából Lacunásra utazott Schiller bécsi műegyetemi tanár, kiváló műépítész, aki gyönyörködve szemlélte Garibaldi tanár alkotását. Azután Aradra jött és szemlét tartott az izraelita temetőben. Szakvéleményét részletesen kifejtette az aradi család előtt, amelynek figyelmét felhívta arra, hogy az óriási méretű mauzoleum tulságosan nagy az aradi zsidó sírkert kereteihez. Schiller tanár szerint a Stojanovics-család mauzoleuma teljesen elnyomná a többi síremléket és ezért nem ajánlotta annak megvételét és a tervezett vétel emiatt nem jött létre.

Mivel más család nem érdeklődött a mauzoleum iránt, az aradi Rózsa Testvérek kőfaragó és síremléképítő cég mindkét tagja felkereste Polgár doktort, akitől megvették Garibaldi tanár művét, mert a tizenegy méter magas mauzoleum a legértékesebb karrarai márványból készült. Rózsa Béla, az idősebb cég-tag, többször járt Lacunason és az ő ellenőrzése mellett a múlt évben Aradra szállították a lebontott mauzoleum egész anyagát.

A Román Nőegylet

nagyszerű táncostéjja

az aradmegyei prefektúra dísztermében

Fényes keretek között tartotta meg szombat este az Ort. Román Nőegylet nagyszabású táncmulatságát. A megyei prefektúra dísztermében, délután hat órai kezdettel tea-délután rendeztek, amelyen mindenki megjelent, aki Arad előkelő román társadalmához tartozik. Csillogó katonai egyenruhák, elegáns estélyi toalettek tartották bevonulásukat és a fényes parketten csakhamar megindult a tánc. A táncoskedvű fiatalság a késő éjszakai órákban is fáradhatatlanul járta a divatos táncokat s a négytagú jazz-zenekar egymás után játszotta a jazz-szlágereket.

A közönségnek az a része, amelyik nem hódol a táncnak, izélesen megterített, fehér asztalok mellett szürcsölte az illatos teát és kedélyesen elbeszélgetett, mialatt gyönyörködött a fiatalság táncos jókedvében. Hangelatban, vidámságban igazán nem volt hiány s a konfetti-csata hamarosan megindul. Pohárcsengés, kacagó jókedv hangzott mindenfelé a teremben s a megjelentek a legragyogóbb hangulatban szórakoztak a kora hajnali órákig...

Ezt a pompásan sikerült tea-estélyt az Orth. Román Nőegylet vezetői és agilis tagjai kitartó munkával, páratlan tevékenységgel készítették elő. Fáradozásukat siker koronázta s a jótékony cél érdekében szép jövedelem gyűlt össze. A hölgyrendezés névsorát az alábbiakban állították össze részünkre: Popovitch Miklósné elnök, Cornea Anna titkárnő, Cristian Ascanluné, dr. Memete Demeter, Popescu Jenőné, Pacatlanu Mihályné, dr. Colibáné, Dobrotescu ezredesné, Tandru Miklósné, Vancea Neti, Budea Veturia, Petran Aurélie és Iles Eleonora. A megjelent magasrangú katonatisztek között ott láttuk Dobrotescu ezredest, Danescu ezredest a helyőrségparancsnok képviselőjében. Résztvettek az estélyen ezenkívül dr. Botis Tivadar a papság, dr. Ursu János polgármester, Tatu János alpolgármester, dr. Moga Romulus rendőrkészvezető a hatóságok részéről és még mások Arad előkelő polgári és katonai vezető egyéniségei közül. A Román Nőegylet estélye sokáig emlékezetes marad a megjelent nagyszámú közönség előtt.

Speciális arckorrekciók.

Nyomatlan végleges

az Orvosi Kozmetikai Intézetben, Str. Românului No. 14. 4900

diathermiás szőrtelenítés

Nagyarányu átszervezés előtt áll Aradmegye közigazgatása

Az aradmegyei főszolgabírók konferenciájának eredményét Groza János dr. megyei prefektus személyesen ismerteti Inculet belügyminiszterrel. — A legteljesebb takarékoság jegyében sürgeti Aradmegye a közigazgatás decentralizálását. — Elbocsájtják hivatalaikkól a képesítetlen tisztviselőket

Groza János dr. megyei prefektus azzal az értekezlettel kapcsolatosan, amelyet január hó 17-ére hívott össze a belügyminiszteriumba Tatarescu György dr. miniszterelnök, valamint Inculet belügyminiszter, szombaton délelőtt tízenegy órára

konferenciára hívta össze az aradmegyei főszolgabírókat, az egyes járások vezetőit, hogy a belügyminiszteriumban teendő előterjesztéseire vonatkozólag a megyei közigazgatási exponensek megnyilatkozásait meghallgassa.

Az értekezleten résztvett Marcus Mihály dr. képviselő, a nemzeti liberális-párt elnöke is, aki hétfőn Ursu János dr. polgármesterrel együtt ugyancsak Bucurestibe utazik.

A közigazgatási konferencián a megye összes főszolgabíráj megjelentek és részletesen referáltak a megyei prefektusnak a járási közigazgatás aktuális kérdéseiről. Az elhangzott jelentések nyomán Groza dr. megyei prefektus összefoglaló jelentést állított össze mindazokról a tennivalókról, amelyeknek megvalósítása a belügyminiszterium hozzájárulása mellett az aradmegyei közigazgatást megkönnyítik és meggyorsítják. Az Aradi Közlöny munkatársának erről Groza dr. prefektus az alábbiakban nyilatkozott:

— A megyei főbírákat s az egyes járások vezetőit azért kéretem egy közös konferenciára, hogy a reális helyzetnek megfelelő jelentést tessenek magam is a bucuresti-i konferencián a belügyminiszter ur előtt. Az elhangzott jelentések nyomán, egyetértőleg a járási vezetőkkel, az alábbi szempontok kidomborítását határoztuk el a közigazgatás színvonalának emelése érdekében:

1. Hangsúlyozni fogjuk a közigazgatás legteljesebb decentralizációjának szükségességét. Ennek a követelménynek az az indok adja

meg az aktualitását, hogy a decentralizáció által az ügyek elintézése nagy mértékben megrovidul és a polgárság számára lényegesen olcsóbbá tehető. Ezt az intenciót egyébként már maga a kormány is magáévá tette, amidőn elhatározta, hogy az egyes megyei prefektusok hatáskörét még jobban kibővíti, mint ahogyan tette azt a legutóbbi kormány.

2. Szükségesnek tartjuk, hogy a megyei közigazgatást megszabadítsuk a fölösleges kiadásoktól és anyagi terhektől, hogy ezáltal minden olyan célra juthasson megfelelő anyagi alap, amelyek kétségteljesen a közigazgatás és így a megye lakosságának javát szolgálják.

3. Az előbbi programponntal szorosan összefügg az az elhatározásunk is, hogy a megyei közigazgatásban foglalkoztatott

tisztviselői kar minőségét átvizsgáljuk

és ha olyan hivatalnokokat találunk egyes munkakörökben, akiket képesítésük annak a hivatalnak ellátására nem képesít, a szükséges személyi átcsoportosításokat feltétlenül meg fogjuk ejteni. Azokat a tisztviselőket pedig, akik képesítés nélkül működnek, természetesen arra képesített tisztviselőkkel fogjuk leváltani. Meggyőződésem egyébként ennél a programponntnál az, — mondotta a megyei prefektus — hogy ilyen személyi változásokra a megyei közigazgatás területén kevés esetben kerülhet sor.

— Nagy általánosságokban ezeket a főszempontokat állapítottuk meg vezér-elvként arra az előterjesztésre vonatkozólag, amelyet a miniszteriumban Aradmegye közigazgatása részéről tenni fogok — fejezte be érdekes fejtegetését a megyei prefektus. — Remélem, hogy a fenti szempontjainkat illetékes helyen ugyancsak elfogadják és így megfelelő keretek között foghatunk hozzá a megyei közigazgatás reorganizációjához.

HÖLGYEIM! takarítsák meg a fodrász költséget, használják a különösen kitűnően bevált és elismert

ONDULA

FESÜT

Automati kusan

Ezen cikkünk bevezetésére 10.000 darab

ONDULA fésűt áldozunk drbként 55 lei reklám árban

ondulát úgy hosszú, mint rövid hajra, egyszerű fésülés által. Nélkülözhetetlen úgy hölgyek, mint urak számára. Hajja mindig szépen ki lesz ondulálva. Rendelje meg még ma **COSMA Bucuresti, Str. Gramont No 10.**

Véres uccai harcok Brüsszelben

A belga fascisták és antifascisták verekedése, számos sebesülttel

Brüsszelből jelentik: Szombat reggelre virradó éjszaka véres uccai harcok folytak le a belga fascisták és antifascisták között. Pénteken estére ugyanis a fascista-mozgalom vezetői nagygyűlést hívtak össze a főváros egyik külső kerületébe. A nagygyűlésre a vidékről is igen sokan eljöttek és az antifascisták támadást intéztek a kongresszus ellen. A fascisták hevesen ellenállottak a támadásnak, de azután a harcok az uccán is folytatódtak, mire a rendőrség igyekezett szétválasztani a szemben álló feleket. Később katonaságot is kivezényeltek, de közbelépésre már nem került sor, mert ekkorra a rendőrség helyreállította a rendet. Igen sokan megsebesültek a véres uccai harcok következtében.

Eggerth Márta — Hans Járay

„LEISE FLEHEN MEINE LIEDER...“ (Szívek szimfoniája)

CENTRAL!

JÖN!

CENTRAL!

Zsarolók garázdálkodnak Aradon a Magyar Párt nevében

A választói névjegyzékből kimaradt választókat zsarolják a párt nevében — A Magyar Párt felhívása

Az aradi Magyar Pártnál ma jelentést tettek, amely szerint ismeretlen szélhámosok a párt nevében felkeresnek egyes aradi magyarokat és kisebb-nagyobb összegeket csálnak ki tőlük. A szélhámoságot igen furfangos módon hajtják végre. Mint ismeretes, az elmúlt hónapban egészítették ki a választói névjegyzéket. Mindazok, akik választói joggal rendelkeznek, de különböző okok miatt kimaradtak a listából, igazoló irataik bemutatása után, bekerülhetnek minden év decemberében a választói névjegyzékbe. A Magyar Párt megkönnyítette a kimaradt magyar választók

munkáját és több felhívást tett közzé, amelyben közölte a magyarokkal, hogy ha irataikat a párt irodájában letétbe helyezik, úgy maga a párt szerzi meg választójogukat. A magyarság nagy számban fordult a pártirodához, amely tényleg el is járt az ügyekben és mindazokat, akiknek joguk volt rá, fel is vették a listába. A napokban több jelentés érkezett be a pártirodához, amellyel közölték, hogy ismeretlen egyének felkeresik azokat, akik a Magyar Párt munkája folytán kerültek a választói névjegyzékbe és felkérték, fizessenek le kisebb-nagyobb összegeket, miután a vá-

lasztójog megszerzése költséggel jár és ezt meg kell téríteni a pártnak. Sokan el is hitték ezt és az állítólagos pártkiküldötteknek pénzt adtak, anélkül, hogy igazolást kértek volna tőlük. Voltak azonban bizalmatlanabb választók, akik kérdést intéztek a pártirodához, mennyit kell fizetniük. Így jött rá a Magyar Párt a szélhámosásra. A pártiroda ma felhívást küldött be az Aradi Közlöny-höz, amelynek útján felhívja az érdekeltek figyelmét a szélhámosásra és felkéri mindazokat, akiknél valaki hasonló címen inkasszálni akar, adják át az illetőt az első rendőrnek.

A Magyar Párt irodája egyidejűleg felhívja mindazokat, akik még nem szerezték meg választói jogukat, de az erre vonatkozó összes kellékekkel rendelkeznek, hogy január folyamán keressék fel a párt Strada Romanului 8. szám alatti irodáját.

Central-Mozgó: A CIGÁNYKIRÁLY. Film- operett. Csodás melódiákkal és táncokkal. Főszereplői: José Mojica, a gyönyörűhangú spányol tenorista és Rosita Moreno. — Délelőtt fél 12 óraker matiné, délután 3 óraker mérsékelt helyárral.

Select-Mozgó: „JÉGCSAPKISASSZONY“. Rendkívül mulattató vigjáték. Főszerepekben: Lucie English, Kurt Westermann, Jakob Tiedtke, Julius Falkenstein. Délelőtt fél 12 óraker és délután 3 óraker mérsékelt helyárral.

„TIGER-HAI“ (A San Diego-i halász).

A mexikói öböl tonhal-halászáinak életéből van merítve ezen film témája s a cselekmény keretében szereink előtt peregnék le ezen halászsoknak élet-halál harcái a tengerek leggyűrűlőbb fenevadával, az emberévő cápákkal. Minden jelenete külön élményt jelent.

Főszerepekben: EDWARD G. ROBINSON, ZITA JOHANN, RICHARD ARLEN. Rövidesen! Central!

AMTE-bál január 27-én az Iparos-Otthonban.**Pazar pompa, fényes siker és ragyogó hangulat jellemezte az aradi Zsidó Nőegylet szombat esti táncmulatságát**

Szívükből fakadó jókedv, a régi jó időkre emlékeztető ragyogó hangulat uralkodott szombat este a Zsidó Jótékony Nőegylet nagyszívesen sikerült táncestélyén, amelyre Arad társadalmi köröi: nemzeti és felekezeti különbség nélkül már hetek óta készültek. Az estély közönsége mindvégig pompásan szórakozott s a but-gondot felejteni, mulatnivalóságok garasából gyűlt össze az az összeg, amely a szigorú tél nyomorát, a szűkölködők fájdalmait fogja enyhíteni...

Tíz óra után már megelégnült a Fehér Kereszt-szálló környéke. Elegáns autók suhantak a bejárat elé s koccsikok, vagy gyalogosan érkeztek a szines estélyi ruhákba öltözött hölgyek, széttruhás férfiak karján. Ugyiszólván percek alatt zsúfolásig megtelt a Fehér Kereszt-szálló nagyterme, ahol táncra pezsdítő slágereket játszott a kitűnő Fülöp-Nachmann-jazz, melynek betanítását a nőegylet felkérésére Kalocsay Zoltán, az országhatárokon túl is ismert nevű zongoraművész vállalta el.

A fehér asztalok mellett kedélyes társalgás indult meg s csakhamar benépesedett a parkett: elegáns fiatal emberek karján suhogó estélyi ruhás hölgyek siklottak végig a terem, tánc számára elkülönített területén. **Pompás, eleven és vidám képet nyújtott a táncoló fiatalság. Fehér crepp-satinn ruhás karcsú, magas, barnahajú asszony tűnt fel eleganciájával, amott pedig tengerzöldszínű taft ruhába öltözött vöröshajú hölgy suhant tova táncosa karján... Arad elit-társadalmának hölgyei valóságos divatrevüt rendeztek: fehér organdi fodrok libegtek a tánc ritmusára, fekete ribouldin suhogott tova a parkett fölött és csillogó aranyezüst lamée, zizegő rózsaszín túll, finom kékszinekben pompázó taft díszítette a táncosnők karcsú alakját... Nagy népszerűségnek örvendett a „csókvágás” leginkább vállon és diszkretn a hát közepén...**

Akik a sikert elősegítették

A terem maga is ünnepi fényben ragyogott. A városi kertészet szép disznővényei impozáns keretet nyújtottak és a menyezetről ezerszínű szallagok függtek alá, ezek alkották a dekorációt. **Stílusos volt a pezsgő-sátor elrendezése: hatalmas plakátok hívták fel rá a figyelmet. Az ital-, büffé- és cukrászda-sátorokban a nőegylet buzdító hölgygárdája szorgoskodott. Az ital-sátorban Stauber Józsefné vezetésével a következő hölgyek működtek közre: Deutsch Andorné, Rappaport Miksáné, Fodor Gyuláné, Blum Árpádné, Szalay Vilmosné, dr. Goldschmidt Lipótné, Székely Józsefné, dr. Vörösh Lászlóné, dr. Stauber Andorné, Frigyes Sándorné, Friedmann Gyuláné, Salgó Lilly, Kleinhändler Abrisné, Stauber Vica és Sebes Ily. A cukrászda-sátorban Vértes Henrikné vezetése alatt buzdító tevékenységet fejtettek ki: Mairovitz Emilné, Becker Vilmosné, Rothschild Nándorné, Bornstein Sándorné, Szűcs F. Vilmosné, dr. Falas Lajosné, özv.**

Kauders Mórné, Friedmann Gyuláné, míg a büffé-sátor nagy forgalmát Halpern Miksáné vezetés mellett az alábbi hölgygárda bonyolította le: Szerényi Gézané, Lányi Izsóné, Szenes Henrikné, Tenner Józsefné, dr. Tolnay Jánosné, Fodor Gyuláné és Koch Dánielné. Kivették részüket a munkából még: Bock Béláné, Deutsch Arturné, Domán Sándorné, ifj. Domán Sándorné, dr. Groszmann Alfrédné, Kain Imréné, dr. Keppich Jakabné, Klein Oszkárné, Kovács Miksáné, Pintér Viktorné, dr. Radó Jánosné, dr. Reusz Miklósné, dr. Roth Marcellné, Ritter Arminné, Sándor Béláné, Schwartz Hermanné, Székely Jenőné, Tauszk Jenőné, Weil Józsefné, Wiesel Jenőné és mások.

A szezon legjobbban sikerült táncestélyének fénye, öröme elsősorban a Zsidó Nőegylet lelkes, fáradhatatlanul tevékeny elnöknőjének érdeme. Grosz Józsefné a nőegylet agilis gárdájának élén hetek ferasztó munkáját áldozta fel a nemes cői oltárán s az ő kiváló szervezőképességének, nagy rutinjának és impozáns aktivitásának köszönhető, hogy a táncestély valóban nagyszívesen sikerült és az egyesület szegényel bizakodóbb szívvél várhatják a rideg tél távozását... Méltó segítőtársakra talált Grosz Józsefné a nőegylet lelkes vezetőségében, valamint a mindig áldozatkész hölgygárdában, amely az izlésesen feldiszipált, finom ételek és italok tömegétől roskadozó büffé-, cukrászda-, ital- és feketekávé-sátorokban szorgalmasan tevékenykedett. Mairovitz

**Színház – Művészet – Irodalom
Bolondóra**

Szántó Mihály operettjének bemutatója az aradi színházban.

Az aradi színház operett-társulata aradi származású zeneszerző muzsikájával megszínített és forró levegőjűvé varázsolta operettet mutatott be ma este. A zeneszerző: Szántó Mihály, akinek néhány melódiaja valóban fülbemászó. Ami az operett szövegét illeti, röviden: olyan, mint a többi. Lehet rajta nevetni, akinek tetszik és lehet rajta élkeseredni is, néhol annyira sekélyes. Az operett rendezése ezúttal is az eddigi nivón felül való volt és ez Felhő Ervin rendezői kezét dicséri. Timár Ila egy furcsa, vidéki polgármesterleányt játszott meg csillogó színészi eszközeinek egész skálájával. Somlay Julia nemesak belépőjével aratott sikert, hanem minden egyes számmal meg kellett ismételnie. Úgyes volt Dálnoky Dudas és a Felhő—ifj. Szendrey-duett mókáin a közönség fáradtra kacaghatta magát. Kozma egy amerikai cirkuszgizgató és Gömöry Emma egy nagy-mama-szerepben voltak kitűnők. Kun és Lenkey a szokott jók. Az operettnek sikere volt és zsufozt ház nézte végig. Annyi biztos, hogy a külföldi tárok ambíciója és láza, tehetsége és rátermettsége lelket öntött az ideai szezonba és bizunk benne, hogy ez a lelkesedés, ez a lélek meg is marad — a külföldi tagokkal együtt. (F.)

Pénzemberek és politikusok a Stavisky-botrányban

Letartóztattak egy parlamenti képviselőt Párisban

Párisból jelentik: A Stavisky-ügy vizsgálata során kiderült, hogy 1931-ben egy angol biztosító társasággal a felesége javára Stavisky hárommillió életbiztosítást kötött, amelyben kikötötte, hogy még öngyilkosság esetén is fizetni köteles a biztosító társaság a biztosítási összeget. Egyébként a reggeli sajtó élénklem kifogásolja, hogy a parlamenti vita során semmiféle új tényt nem dobtak felszínre és neveket egyáltalán nem produkáltak a szónokok. A lapok szerint hallgatóságos megállapodás szerint csak felszínesen foglalkoztak a dolgokkal és ezzel biztosítani akarták azt, hogy a vita kimenetele *Chateaux* miniszterelnök javára dőljen el.

Stavisky feleségét négy órán keresztül faggatták. A lapok szerint az özvegy részletes adar-

tokat közölt férjének, ismerőseiről és baráti köréről. A vallomás állítólag sok pénzembere és politikusra terhelő adatokat tartalmaz. Dubarry, a „Volonté” letartóztatásban levő főszervezője a fogságban azzal fenyegetődzik, ha továbbra is molesztálják, úgy leleplezéseit és a birtokában levő 153 nevet le fogja közölni, akik mindannyian pénzt kaptak Staviskytól.

A Stavisky-üggyel kapcsolatban a bayonnei vizsgálóbíró Bonnor képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte. Miután a Kamara a képviselő mentelmi jogát felfüggesztette, ma délután Bonnort lakásán letartóztatták és előállították, majd Bayonnéba szállították. A letartóztatott képviselő ügyvédje volt Staviskynak.

**Influenzás?
Köhög?
Gyomra fáj?**

Igyon tisztán,
vagy tejjel melegítve természetes
Málnási Mária-vizet.

Fólerakat:

KARDOS MIKLÓS UTODAI ARAD,
Str. Eminescu 16. Telefon 6-86. 18.

Emilné és Moskovits Józsefné, a nőegylet társelnöknői, Kovács Miksáné, Salgó Lilly és Kovács Erzsike fáradhatatlanul buzdították a teremben és ugyancsak kivették részüket a munkából a siker érdekében.

Az estély kellemes meglepetéseként, művészi élményeként hatott Kalocsay Zoltán jazz-zongoraművész ragyogó műsora. Éjfélután jelentette be a rendezőség, hogy Kalocsay Zoltán, akit a jótékony cöl érdekében sikerült megfyeremiők közreműködésre, néhány jazz-számmal kedveskedik a közönségnek Kalocsay Zoltán originalis művészetét már megtanulta értékelni Arad zenerajongó közönsége. A neves zongoraművész ezúttal legragyogóbb számaát adta elő, azokat, amelyek már bejárta a világot, mindennit sikert aratva. Jack Hilton jazzesített Tosca-parodiáját, Marek-Weber: Rigoletto jazz-átiratát, Sármson és Deilla, Csákovszky, Grieg és Lehár: „Mosoly országa” átjazzesített, modern zenekompozícióit, valamint Hubay: „Csak egy kislány” című művének jazz-parodiáját adta elő frenetikus siker és véget érni nem akaró tapsorkán kíséretében. Kalocsay Zoltán melegen ünnepelte az estély közönsége.

A ragyogóan sikerült táncestélyen megjelenő nagyszerű hangulatban mulattak, ittak és táncoltak együtt a kora reggeli órákig s felejtethetetlenül szép bálí éjszaka emlékeivel tértek pihenőre.

földi tárok ambíciója és láza, tehetsége és rátermettsége lelket öntött az ideai szezonba és bizunk benne, hogy ez a lelkesedés, ez a lélek meg is marad — a külföldi tagokkal együtt. (F.)

A „Bridge” és a „Nem érdemes nőnek lenni” a ciklus első együttes bemutatója

Szerdán értékes irodalmi eseményt jelentő premiért nyújt a színház igazgatósága. A tervbevett modern vigjáték- és drámaciklus első premierjét nyújtja: a „Bridge” és a „Nem érdemes nőnek lenni” együttes előadásait, amelyeknek rendezésében Fekete Tivadar, a színház új dramaturgia egészen friss irányt jelent, modern felfogása érdekes összjátékra hangolja a társulat szereplő művészeit. A „Bridge” Harmath Imre muzsikája, ő játéknak nevezi és az eddig csak szellemes librettistának ismert írói talentumának mély értékelt is megismerheti a publikum. A főszerepeket: id. Szendrey Mihály, Somlay Julia, Tunyogh Péter, Felhő Ervin formálják remekbeszabott alakításokba. Ezt követi Halász Imre pokolian mulatságos, Woronoff-témájú, pikáns komédiája: a „Nem érdemes nőnek lenni”, amit szintén Fekete rendez. A darab tárgya egy férfivé operált hölgy komédiája, a főszerepekben: Somlay Julia, Hegyessy Magda, Tompos Ella, Tunyogh Péter alkotnak harmonikus ensemblét.

A vasárnap műsora szenzációs. Délután 3 órakor és este 9 órakor a tegnap nagy sikert aratott „Bolondóra” kerül színpadra, délután 6 órakor pedig a kitűnő életkép: a „Több, mint szerelem” a műsordarab, mérsékelt helyarákkal.

A Simay-fürdő 50 éves jubileuma alkalmából

ezen szelvény felmutatója

január 10-től január 19-ig minden fürdőt féláron vehet igénybe 5044

Az aradi színház sorsa

Dr. Groza János megyei prefektus szerdán tárgyal Bucurestiben az aradi színház sorsáról

Megírta az *Aradi Közlöny*, hogy csütörtökön rendelet érkezett Bucurestiből Aradra, a melynek értelmében az aradi színház három külföldi tagjának, *Timár Ilának*, *Somlay Juliának* és *Tunyoghy Péternek* el kell hagyniok az ország területét. A rendelet legfőbb indoka az, hogy a három — az aradi színház számára nélkülözhetetlen művész — tartózkodási engedélye lejárt.

Pénteken este a prefekturán dr. Groza János megyei prefektus, dr. Marcus Mihály elnök és *Vulpe József* igazgató részvételével ebben az ügyben, a színház igazgatóságának bevonásával értekezletet tartottak, amelyben a színház mellett rokonszenvező hangulat alakult ki, de végleges döntést ebben a kérdésben dr. Groza János prefektus csak szombaton délben közölt a sajtó képviselőivel. Kérdésünkre, hogy mi igaz a rendelet érdemleges felfüggesztéséből, dr. Groza János az alábbiakban válaszolt szósz szerint:

— Az aradi színház egyelőre, *külföldi tagjaival együtt, zavartalanul játszhat tovább*. A szombatesteri premier zavartalanul fog lezajlani. Ma délután megkezdtem hétvégi szabadságomat, családomhoz utazom Borosjenőre és onnét hétfőn térek vissza ismét Aradra. Hétfőn este utazom Bucurestibe, ahol több fontos közigazgatási ügy elintézése mellett, *legkésőbb szerdájig dülőre viszem a három kiutasított színész végleges ittmaradását*.

— Ebben a kérdésben és elhatározásom ilyen kivételében döntő jelentőségű volt az *Aradi Közlöny állásfoglalásának és a cikkek megjelenését követő intervenciók valóban meggyőzték engem arról, hogy a bucaresti-i illetékes köröknél tolmácsoljam az aradi színház-bajáró közönség óhaját*. Interveniált nálam *Fekete Tivadar*, a színház dramaturgia is.

A prefektus döntése a színház ügyében tehát szerdára várható.

Fegyelmi vizsgálat folyik Covacevici István volt gáji előjáró ellen

Lemondott közhivatali állásáról a megvádolt főtisztviselő

Napok óta egy nagy diszkréció mellett megindult fegyelmi ügy foglalkoztatja Aradváros hivatali köreit, amelynek figyelmét ismételten felhívták a gáji előjáróság ügymenetére. Mintegy két évvel ezelőtt történt ugyanis, hogy az akkori gáji előjáró, *Covacevici István* ellen feljelentések érkeztek Aradváros vezetőségéhez. A feljelentésekben súlyos vádak emeltek a gáji előjáró ellen, amennyiben az előjáróság hivatalán keresztül folytak be a gáji lakosság városi adófizetései, amelyeknek könyvvezetésében — a feljelentők szerint — szándékos hibákat követtek el. Az akkori városvezetés szigorú fegyelmi vizsgálatot indított Covacevici gáji előjáró ellen, ez a fegyelmi vizsgálat azonban eredménytelenül végződött, amennyiben a feljelentőknek nem sikerült vádjukat bebizonyítani.

Covacevici továbbra is a gáji előjáróság élén maradt, mindaddig, míg a kormányváltás be nem következett. Ekkor az új városvezetés Covacevicit hivatalos uton szolgálat-tételre a városi központi adminisztrációhoz rendelte be, míg utódjául *Ioanas Vazult*, a városi gyermekkorház volt gondnokát nevezték ki. Ioanas működése alatt ezután olyan megállapításokat tett az új gáji előjáró, amelyek szolgálati uton hozott a városvezetés tudomására. A feljelentés szerint Covacevici a hozzá befizetett városi adó-jövedelmeknek csupán egy kis részét vezette keresztül a gáji hivatal könyvein, míg a többit magáncéljaira használta fel. *Ursu János* dr. polgármester az új feljelentés ügyében kihallgatta Covacevici volt gáji előjárót, a gáji városi adóbevételek ügykezelésére vonatkozólag, majd amidőn Covacevici felajánlotta lemondását, ezt írásban a polgármester el is fogadta.

FIGYELMEZTETÉS!

Az utolsó időkben nagyon megsaporodtak a visszaélések a Gargoyle Mobiloil eladásánál. Ezeknek megakadályoztatása végett tudomására hozzuk, hogy **Aradon** kizárólag

Mobiloil

bejegyzett védjegy

kenőolajat a visszavonásig csak

Kelly Zsigmond-cég

árusiteredeti hordókban és szabadon
Strada Alexandri 1. sz. a. üzletében.

A Mobiloilhordók a fentnevezett cégnél le vannak plombálva. Ugyeljen erre a plombára!

A vásárlásnál kérjen mindig Gargoyle Mobiloil-t teljes megnevezésében és pedig: „Mobiloil Arctic“, „Mobiloil AF“, „Mobiloil BB“, stb. és nem pedig „Arctic“, „AF“, „BB“ stb.

Az elárusítójától kérjen mindig egy igazolványt, amelyből meggyőződhet, hogy Gargoyle Mobiloil kenőolajat vásárolt. Hogyha kételkedik az olajnak valódiságáról, úgy küldjön be nekünk 1 kg.-os mintát ingyenes felülvizsgálatra.

Vásároljon saját érdekében Mobiloil-t osakis eredeti csomagolásban legyen ez leplombált kannákban vagy plombált hordókban.

VACUUM OIL

COMPANY S.A.d.R.

Rablótámadás a brádi aranybányák egyik tárnacsoportja ellen

Izgalmas rablótámadás történt a brádi aranybányák egyikében, a Musari-tárnacsoportban, amelynek dus tartalmát szerették volna a támadók elrabolni, azonban az őrség megakadályozta őket tettük végrehajtásában. A rablótámadás részleteiről a következő adatokat kaptuk:

A volt „Tizenkét Apostol“ aranybányának anyagban legdusabb része a Musari-bánya, amely az ottani aranyvidékek között a legtöbbet ér. A már régen feltárt bányákat modernül szerelték fel az előbbeni és jelenlegi tulajdonosok és természetesen állandóan fegyveres őrk védik a betörés ellen. Az utóbbi hetekben keletkezett nagy hideg és sűrű köd miatt az aranylopást már régen megszokott rablók megkörnyékezték ezt a legjobban védett bányát is, amelynek első részébe — az elmúlt éjszakák egyikén — sikerült behatolniok és mivel jól ismerték a terepviszonyokat, hozzá bírtak férni a felhalmozott nyersanyaghoz, a melyből számottevő mennyiséget raktak a zsebükkbe. *Mielőtt zsákmányukkal elszökhettek volna, a fegyveres őrk elállták az útjukat és megadásra szólították fel őket. A meglepett betörők, akik fegyvert nem használtak, megrémülve dobálták el az ellopt aranyakat és kétségbeesve menekültek a ködös éjszakában.*

Az őrk üldözőbe vették a rablókat és több lövést adtak le, amelynek hallatára a környék-

Fegyveres őrknek sikerült a páratlanul vakmerő rablást megakadályozni

beli lakosság egyrésze kirohant az uccára és üldözni kezdte az aranyra áhítozó tolvajokat.

Ezek azonban a különböző mellékösvényeken nyomtalanul eltűntek anélkül, hogy egyet is sikerült volna közülük elfogni.

Az izgalmas harc után az őrk megállapították, hogy *a tettesek semmit sem bírtak magukkal vinni* s az aranyraktár egész készlete megmaradt, mert az eldobált zsákmányt az utolsó darabig sikerült összeszedni. A nyomozást természetesen tovább folytatják és valószínűleg kézrekerülnek a rablók.

Ez alkalomból az *Aradi Közlöny* munkatársa beszélgetést folytatott *egy magasrangú aradi hivatalvezetővel*, aki már többször járt Brádon és ismeri az ottani bányaviszonyokat.

— Ez a vakmerőség még azon a környéken is valóban példátlanul áll — mondta az illető hivatalfőnök. — Az gyakran megtörtént, hogy aranyat szállító kocsikat és magánosokat megtámadtak az elvetemült rablók, de a bányába mostanig erőszakosan senkise mert behatolni. Ezen a téren tehát valóssággal uttörők a most kísérletező támadók. Egyébként Brád környékén szinte járványos az aranyéhség. A bányászok, akik a legdusabb bányából rendszerint csak ruha nélkül távozhatnak és külön helyiségben öltözködnek, a leggyafurtabb módon lopkodták az aranyakat

HIREK

A zöldre festett feleség

Egy *Yellowbush* nevű ír ember, annyi írhez hasonlóan, kivándorolt Amerikába, de hű maradt ir hazájához. Anyira hű maradt hozzá, hogy Szent Patrick ünnepén zöldre festette egész családját, feleségét és három gyermekét. A műveletet éjszaka hajtott végre, orvul, mikor mindhárman aludtak. Mi oka volt erre a bolondos szertartásra? Irországot másképp zöld Erinek hívják, valószínűleg azért, mert ezen a tenger- és esőzárt szigeten zöldek a mezők, bár nem sokkal zöldebbek, mint máshol. Zöld Erin aféle tiszteletreméltó szővirág, legjobb esetben jelkép, mint a római sas, vagy az angol oroszlán. Azt hisszük azonban, nem lenne kellemes hatást, ha valaki római hazafiságának kifejezésére szárnyakat kötne a vállára, vagy angol honszeretete demonstrálására bögni kezdene.

A *Yellowbush* nevű ír szószerint értette ezt a kedves metaforát és álmban zöldre pingálta feleségét, abban a hiszemben, hogy ezzel nemzeti kötelességet teljesít. Az asszony más véleményen volt. Házastárs bántalmazása címén válopert indított. A bíró zavarban volt, erre az esetre nem tudott paragrafust. Sokáig bujta a törvénytárat és jogi könyveket, egybe se talált precedenst. Végül azon a címen mondta ki a válast, hogy a Patrick-ünnep történetében nem volt példa *Yellowbush* különös viselkedésére. *Yellowbush*nak az volt a tévedése, hogy Irország — zöld Erin — csakis zöldszínű, holott a valóságban a szivárvány minden színében ragyog és Anglia is csak többek között oroszlán. *Yellowbush*nek, aki elég kellemetlenül a sarga színt viselte nevében, azt a gyakorlati tanácsot adták, hogy változtassa meg a nevét *Greenbush*-re, amiben kifejezésre juttatja a zöld szín iránt való ragaszkodását. Így legalább kellemetlen következmények nélkül ünnepeheti zöld Erint.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Nyugat felől lassan terjeszkedő enyhülés, havazás, hófúvások, majd eső várható, délnyugati vagy nyugati széllel.

— **Meghalt egy volt francia külügyminiszter.** Párisból jelentik: De Selle volt francia külügyminiszter ma Párisban 85 éves korában meghalt. Az elhunyt 1911-ben a Cailleaux-kormányának volt a külügyminisztere, míg 1919-ben a szenátus külügyi bizottságának volt elnöke és 1924-ben elnöke volt a szenátusnak.

— **Nagy kód és balesetek Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Ma reggel a fővárosban olyan kód uralkodott, hogy a forgalmas utvonalakon a járművek kénytelenek voltak leállni, nehogy közlekedési baleset származzék. A cotroceni-i piacon egy villamos, egy autótaxi és egy autóbusz így is egymásnak szaladtak. A karambol következtében az autóbusz összetört, a taxinak és a villamosnak azonban nem történt semmi baja. A balesetből kifolyólag 2—3 kisebb sebesülés történt.

— **Rend a budapesti egyetemen.** Budapestről jelentik: Mára helyreállott az egyetemeken a rend és a beiratkozások nyugodt mederben megindultak. A vidéki egyetemek közül még csak a pécsi egyetemen sztrájkolnak a diákok.

— **Pályázatot írtak ki egy aradi bírói állásra.** Az igazságügyminisztérium pályázatot hirdetett több megüresedett bírói állásra. A pályázat szerint többek között az aradi törvényszéknél is megüresedett egy bírói állás, amelynek betöltésére vonatkozólag az igazságügyminisztérium intézkedik a beérkezett kérvények nyomán.

Táncoló ifjuság!

Bérczy Ilonánál

P. Avram Iancu 21. sz. ma, 14-én este 9 órai kezdettel COLON-ZARO

meghosszabbított vendégóra

A kedd—pénteki diák és esti kurzusokra beiratás még tart. — Kisebb csoportok, külön órák olosó áron. Lakás Str. Gojdu 8. 238

— **Letartóztatták a „Kassai Újság” kiadóját.** Kassáról jelentik: A rendőrség vezetői házkutatást tartottak Köves Alajosnál, a „Kassai Újság” című magyar napilap kiadójánál. A házkutatás után Kövest államellenes cselekmények gyanúja miatt letartóztatásba helyezték.

Építkezők!

Kenderessy László

okl. építésmérnök, építómester & comp.

Elvállalnak mindennemű építkezést, valamint átalakításokat a legmodernebb kivitelben, legolcsóbb árk mellett. 248

Iroda: Str. Ioan Calvin 38.

— **Megmérgezte magát egy budapesti főorvos** Budapestről jelentik: A Sas-ucca 6. szám alatti lakásán ismerősei ma súlyosan megmérgezve találták náznárfalvi Fekete Sándor dr. nyugalmazott államtitkár hasonló nevű fiát, aki öngyilkosságot követett el. Fekete Sándor Marosvásárhelyen született és a Stefánia Szövetség főorvosa volt. A szerencsétlen embert, aki három gyermek atyja, súlyos állapotban szállították a szanatóriumba.

FIGYELEM!

Az **Aradi Leány-Club** az elmaradt 6-iki piknik-mulatságát január 14-én, vasárnap délután 4 órakor tartja a Magyar Part nagyterében (Str. Romanului.) 228

A rendezőség.

— **Véresre vertek egy aradi bírósági tisztviselőt.** Az aradi járásbírószágon ma élénk érdeklődéssel tárgyalták az egyik bírósági tisztviselő esetét, akit az elmúlt éjszaka Sannicolaul-Mic községben levő lakásán súlyosan összeverték. A bíróság végrehajtási osztályán működik Morariu N. tisztviselő, aki Sannicolaul-Mic községben lakik. Morariu ma reggel nem jelentkezett hivatalában és levélben közölte, hogy súlyos sérülésekkel fekszik otthon. A sérülések előzményei kérdésében az aradul-noui csendőrség folytatja most a nyomozást. A csendőrséghez eddig beérkezett jelentések szerint Morariu a sannicolaul-mici csendőrség vezetőjével, Cosor Marinnal együtt mulatott az elmúlt éjszaka a községbeli Filip-féle vendéglőben. A késő éjszakai órákban együtt mentek Morariu lakására, ahol összeveszték. A veszekedést — a vizsgálat adatai szerint — tetteges összecsapás követte és ennek során sérült meg az aradi tisztviselő.

— **Eljegyzés.** Mayer Katóka (Bucuresti) és Halmai Béla (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett)

Ágyneműekre lenvásznak, damasztok

kitűnő minőség, olcsó árk

Ruttkay & Botye

400 speciális fehérnemű üzletükben.

— **Szénné égett gyermekek.** Cetatea-Albából jelentik: Egy szegény asszony a lakása kemencéjébe tüzet gyújtott, majd két gyermekére rázarta az ajtót és eltávozott otthonról. A gyermekek ruháit egy kipattanó szikra meggyújtotta és mire az anya visszatért, mind a két csöppesség szénné égett.

— **Kigyulladt a Facla Rt. pinceraktára.** Szombatán az esti órákban telefonon értesítették a városi tűzoltóságot, hogy a Bulv. Regele Ferdinand 46. szám alatti házának pincehelyiségében tűz ütött ki. A tűzoltóság azonnal kiszállt a helyszínre és derekas munka után eloltotta a pincerakot. Megállapították, hogy a pincehelyiségben az aradi Facla Rt. textilárakat tartott, amelyek valószínűleg egy könnyelműen elhajított cigarettavég miatt gyulladtak ki. A kár több ezer lejre rug.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akiknek az agyvértdúlás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet.

— **Klinikai vezető orvosok igazolják,** hogy a **Ferenc József** viz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul.

— **Fischer Aladár a Kőlcsey Életiskolában szerdán** mindenkit érdeklő tudományos tárgyról fog előadni. „Barátaink, az állatok” az előadás címe. Az aradi római katolikus liceum igazgatója Aradon nemcsak, mint kiváló pedagógus, hanem mint lelkes természetbarát is ismeretes. A szerda esti előadásában érdekesen jellemző képeket fog kivetíteni azoknak az állatoknak lelki életéből, amelyekkel az ember közösségekben él. Állatpszichológiai megfigyelések lesznek, melyek bevilágítanak az emberpsychologia szövevényébe is. Fischer Aladáról, aki, mint a Kőlcsey Egyesület elnöke, sokszor szól az aradi közönséghez, közismert dolog, hogy azok közül a szabad-előadók közül való, akiknek közvetlenül bensőséges stílusában egységbe forrva kapja a hallgató a gondolatok igazságát és szépségét. Az ingyenes előadás az Iparos Kulturházban este 6 órakor fog kezdődni.

A mérges gázok hatása

Dr. Cornea ezredorvos előadása az aradi orvosoknak

Ma délután öt órai kezdettel a Fischer Eliz szüicszeti klinika tanácstermében dr. Cornea Liviu ezredorvos kapitány előadást tartott az aradi orvosoknak, gyógyszerészeknek és állatorvosoknak a mérges gázokról és azok terápiájáról. A mindvégig érdeklődéssel kísért előadás során az ezredorvos ismertette a mérges gázok történetét. Kifejtette, hogy először gáz-gránátokkal kísérleteztek, majd pedig fuvótámadásokat intéztek, amelyek azonban csak akkor váltak be, ha a szél az ellenség felé fujta a gázt. Az angolok használták először a borzalmas, hét és fél centiméteres gázágyukat, amelyeknek bombái 20 négyzetméternyi területen elpusztították mindent, ami élt. A legveszedelmesebbek azonban a repülőgépek által intézett gáztámadások, amelyek ellen a legnehezebb a védekezés. Cornea dr. ezután négy csoportba osztva ismertette a mérges gázokat. Az első csoportban említette meg a fojtó gázokat, amelyek a légzőszerveket támadják meg s tüdővizényőt okoznak. Ezek a gázok négy nap múlva is halált okozhatnak. Rendkívül fontos, hogy a megmérgezett ne mozogjon, mert a halál csak így kerülhető el. Ezek közé tartozik a clor és cloropicrin. A betegnek szíverősítőket és 2 százalékos szódabikarbónát kell adni. Morflumot nem szabad használni. A második csoportba tartozik a mustárgáz és a levizit, amely hólyagfejlesztő, a bőrre, orra és szemre hat. Érdekes, hogy ezt a két gázt egyszerre találták fel Németországban és Amerikában, anélkül, hogy a kísérletekről bárki is tudott volna. Az ilyen hólyagfejlesztő gázokkal mérgeztettek 300 százalékos chloroldattal kell lemosni és teljesen le kell vetkőztetni. Az irritáló gázok a szemet és idegrendszert támadják meg, az általános mérgező gázok pedig, amelyek között a clán és a szén a legveszedelmesebb, az idegrendszert roncsolják szét. Az előadó fiolákban bemutatta az egyes gázfajtákat, majd pedig egy könnyfakasztó gázzal telt fiolát eltört és így demonstrálta annak hatását. Ajánlatos lenne, ha a város megkérné a katonai hatóságokat, hogy ezeket az előadásokat ne csak a szakemberek, de a közönség számára is tartsák meg, annál is inkább, mert minden bizonyosan nagyszámú hallgatóság jelentkezne az érdekes előadásokra.

Női és férfi pyjamák

legjobb kivitelben, legolcsóbban 307

KOZSINEKNÉ fehérnemű- varrodájában készülnek

Arad, Str. Brancovici 1. sz.
Tanulóleány fizetéssel felvétetik.

— **Két erdélyi író előadása a Kőlcsey Egyesületben.** A Kőlcsey Egyesület január 21-ikén rendezi e havi vasárnapdélutáni előadását a Kulturpalotában. Az erdélyi magyar szépirodalomnak két elismert művelője: Berde Mária és Tabéry Géza lesznek az előadók. Az újjanban alakult Erdélyi Magyar Írói Rend (EMIR) fog a két kitűnő író személyében bemutatkozni. Velük együtt szerepel majd az aradi Liszt Ferenc Zenetársaság, Buja Sándor dr. karmesterrel.

— **Vér-, bőr- és idegbajosok** a természetes „**Ferenc József**” keserűvizet mint igen jó béltisztító szert eredményesen használják.

— **A „Juventus” sportegyesület** Arad-Gai f. hó 14-én tartja rendes évi közgyűlését a Feinkuchen-vendéglő nagyterében: Arad-Gai, Str. Bisericei 22. szám alatt, amelyre ezuton kéri igen t. tagjai szives megjelenését.

FIGYELEM!

Az előrehaladott sáison miatt az összes barchet és flanelket olosón kiárulom.

Maradékok minden elfogadható árban.

A rég bevezetett és jól bevált prima kelengye vászon ismét olosóbban kapható. Köpper már 36 leitől

OCSKA Y E.-cégnél

Strada Meti nu 7. 284

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA: Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-tér.)
SZONDI: Str. Consistoriului (Batthyány-ucca.)
WEISZ: Piata Avram Iancu (Szabadság-tér.)

— **HÉTFÖN az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

FÖLDES: Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.)
KÁRPÁTI: Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-tér.)
ROZSNYAI: Piata Avram Iancu (Szabadság-t.)

Károly Sándor: Láng

Az Erdélyi Magyar Írói Rend legelső regénykiadása Arad, 1933.

Károly Sándor regényének megjelenése az erdélyi könyvpiacra nemcsak azt jelenti, hogy az erdélyi magyar könyvtermelés egy figyelemreméltó kötettel gyarapodott, hanem annál jóval többet. A testes kötet egyben zászló-kitűzése is kíván lenni egy új erdélyi magyar írói és egyben könyvkiadói tömörülésnek, az EMIR-nek, amely megjelentette ezt az izgató-érett erdélyi levegővel telített, erdélyi problémákat görgető magyar írást. Tábéry Géza előszava erre a tényre rá is mutat, amidőn Károly Sándor regényén keresztül kívánja megismertetni az erdélyi magyar olvasóközönséggel az EMIR erdélyi és magyar könyvkiadói és irodalompolitikai programját. Ebből a szempontból tehát fokozott mértékben vált eseményé az Aradon élő író új regényének megjelenése.

Károly Sándor új regényében szakít a monumentális, egyben nemzetközi témákkal, melyeknek sodróerejű tollal írott mestereinek bizonyult (Az 500-ik emelet) és a Láng-ban az erdélyi népek életének alapproblémáihoz nyúl egy aradmelieki főszolgabíró életének keresztmetszetén keresztül, amelyet az impériumváltozás történelmi levegőjű napjaiba, majd az ezt követő új időszak politikai, társadalmi és erkölcsi viszonyai közé állít be. Egy magyar-román házasság tragikus szétbomlásának éles szemű megfigyelőre, egyben pszichológusára valló, drámai erejű történetével kapcsolatban, imponáló bátorsággal kézzel nyúl a mai erdélyi közélet problémáihoz, amelyek még ma is megoldatlanok. Az író, a dialógusok és leírás-

Felter Terézia

kosmetikai műterme

Ortutay-palota

4254

lása, pattanás, ráncok, hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. Bőri kikészítések külföldi kosmetikus közreműködésével.

Tanítványok kiképzése.

— FŐLÉNYES GYŐZELMET ARATOTT A NAC SZOMBATI TURA-MECCSÉN. A NAC kiváló futbalcsapata jelenleg tudvalevőleg külföldi turán van Grünstein Gyula, a NAC futball-szakosztályának elnöke, aki a turát vezeti, szombat éjszakai telefonjelentésében közölte, hogy a csapat főlényes győzelmet aratott Saint-Lazarain-ben az ottani kombinát fölött. A mérkőzés során a NAC 10:1 arányban megverte a helybeli csapatot.

— Karneváll hangulat, derűs jókedv uralkodott szombat este H. Sziklay Gizli aradi táncitanárnő tánciskolájában. A közkedvelt táncitanárnő jelmezes álarcos-estélyt rendezett, amelyen nagyszámu közönség vett részt. Ötletes, szebbnél-szebb jelmezek vonultak fel az estélyen és a karneváli mókák egész sorozata tette meghiűt, közvetlenné az estély hangulatát. Konfetti- és szerpentin-csata, jelmezverseny és más hagyományos szokás élénkítette az estélyt, amelynek őszinte sikere sokáig felejtethetetlen lesz mindazok számára, akik résztvettek a szezon első álarcosbálján.

— Expedíció a február 14-i napfogtyakozás megfigyelésére. Párisból jelentik: A Rango-iroda jelent: Tokióból: Január 15-én a Kasuga nevű japán gőzönsön több amerikai, japán, orosz és angol csillagász kél utra Yokosuka-kikötőjéből a Morlock és Losap-sziget felé, hogy ott megfigyelik a február 14-i teljes napfogtyakozást.

Százhuszonhat órát aludt

Londonból jelentik: Egy fiatalasszony, Mrs. Susan Camble Exeterben hétfőn délben ebéd közben hirtelen elaludt. Aludt szakadatlanul harminc óráig anélkül, hogy családja képes lett volna felkelteni s ekkor kórházba vitték. A kórházi orvosok erőfeszítése sikertelennek bizonyult. A fiatal nő napokon keresztül tovább aludt s csütörtökön, 126 órai megszakítás nélküli alvás után hirtelen feltámadt és szivgyengésben meghalt.

Tegyen egy próbát a hírneves
fenségesen illatosított
GERMANDRÉE
szappannal

Harmincezer lej kártérítést ítélt meg a bíróság egy aradi főtisztviselőnek

A munkatörvény kapcsán, mely 1929-ben látott napvilágot, már egy igen széles joggyakorlat fejlődött ki, mely hivatva van ennek a törvénynek a kereteit kiszélesíteni és egynéhány nem egészen világos intézkedését interpretálni. Dr. Branga járásbíró a napokban egy igen érdekes perben hirdetett ítéletet, melyet Oerő Sándor ügyvéd indított meg egy aradi vállalat ellen, egy volt főtisztviselője nevében.

A volt főtisztviselőt annak idején a vállalat igazgatósága, hivatali vétségekre való hivatkozással, azonnal hatállyal elbocsátotta, megtagadta a törvényes felmondási időre járó fizetés kifizetését. Miután a bíróság az állítólagos vétségeket egyáltalában nem látta beigazoltnak, a felmondási illetményeken kívül még cirka 30.000 lej erkölcsi kártérítést ítélt meg a volt alkalmazottnak, azon indokolással, hogy azonnali elbocsátása, minden ok nélkül, kedvezőtlen atmoszférát teremtett számára, melyből eredő károkat a vállalat reperiálni tartozik.

— Városi rendelet a kutyák tartásáról. Arad város állategészségügyi ügyosztálya az elmúlt napon tartott ankét határozatainak megfelelőleg a veszettkutyaharapási esetek elszaporodása miatt a mai napon az alábbi rendelkezéseket adta ki: Az ebzárlatot az egész város területén 1934. március hó 31-ig meghosszabbítják. A kutyák az udvarokon és uccákon csakis pórázon mozoghatnak. Az uccán kóborló kutyákat mérges anyagokkal fogják elpusztítani. A megmárt kutyák közül csakis azokat hagyják életben, amelyeket az utolsó félvben szérummal oltottak be. Ezt az oltást a városi állategészségügyi hivatal minden kutyára nézve kötelezőleg írja elő.

— Dr. J. Kerekes Rózsi v. egyetemi klinikai asszisztens, női belgyógyász-szpecialista hazaérkezett és naponta d. u. 3-5 között fogadja magánbetegeit a Mocioni-ucca 18. szám alatti rendelójében

17 éve vezet

A legmodernebb kosmetikai eljárásokra be rendezve. Zeiros, száraz bőr szakzerű ápolása. Bőri kikészítések külföldi kosmetikus közreműködésével.

Tanítványok kiképzése.

A legmodernebb kosmetikai eljárásokra be rendezve. Zeiros, száraz bőr szakzerű ápolása. Bőri kikészítések külföldi kosmetikus közreműködésével.

sok, az analitikus részek hivatott művésze, egyetemes emberi magaslatról látja és érzékelte az erdélyi sorsfordulat valamennyi problémáját, anélkül, hogy ez a hitvallása magyarsága rovására menne. Károly Sándornak ez a regénye százszázalékos vallomás az erdélyi magyar sors vállalása mellett és végső pozitívuma, hogy az általános emberi és faji értékek nem eshetnek áldozatául az idők változásának: a becsületes akarattal és munka győzedelmeskedik és igazolnia kell önmagát minden körülmények között.

A Láng tartalmas kötetében az igazi erdélyi magyar regény megjelenését üdvözöljük: megizmosodott folytatását annak az íro-

— Okányi Schvartz Józsefet és hát súlyos szánkóbaesést érte. Gyuláról jelentik: Súlyos szánkószerencsétlenség történt tegnap Okányban, ahonnan Okányi Schvartz József földbírtokost zuzott fejszebekkel fiát: Schvartz Vilmost kifecimodott karra' és komoly zuzott sérülésekkel szállították be a gyulai kórházba. A földbírtokos szánkón igyekezett a bírtok egyik távolabbi pontjára, mikor a Körös mellett a lovak valamitől megijedtek és a szánkót elragadták. A lovak a nagy gáton keresztül a Körös jegére rohantak, ahol a szánkó felborult és utasai eszméletlenül terültek el. Tóth Szabó János kocsis szintén súlyosan megsérült, kártöréssel ápolják a kórházban.

— Sima Dezső utolsó kultúrpalotai képkilállításá kedden, január 16-án zárul.

Van gyermeke?

Vagy lábadozó betege?

akkor kérdezz meg orvosát, hogy mit jelent részükre a

dalmi célkitűzésnek, amely végre is a magunk problémáit kívánja látni és ezekre a problémákra akar másfél évtized múltán is feleletet találni. Ligeti Ernő (Fő lábakra), Molter Károly (Metánia Rt.) és P. Gulácsy Irén (Hamuéső) kezdeményezései után, Károly Sándor könyvét egy új, jelentős irodalomtörténeti mérőkövnek tekinthetjük azon az uton, amelyen az erdélyi magyar szellemi élet másfél évtizeddel ezelőtt elindult, hogy sok kitérés és szákucca után, végre is egyszer megtalálhassa önmagát — talán már a közeli jövőben. (—ab.)

— Vasárnap, január 14-én d. e. 11 órakor lesz az Iparostanonciskolai Iskolaszék közgyűlése a Str. 29. Decembrie No. 6. alatt.

csukamájolaj! Danciu gyógyszerárban Molnár László

— Tiltott műtétért letartóztatott szülésznő. Ma átkísérték az aradi ügyészre Illyés Ferencné aradi szülésznőt, akit a rendőrség vett őrizetbe. Milos Ferencné aradi asszonyon elkövetett tiltott műtét végrehajtásának vádjával. Az ügyészről Tiplea vizsgálóbíróhoz került az ügy, aki Illyésné kihallgatása után vizsgálati fogságba helyezte.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet.

— Felhívjuk olvasóink figyelmét az Aufrecht-fatelep mai hirdetésére. Az Aufrecht-fatelep nagy súlyt fektet arra, hogy vevőinek prima minőségű árut szállítson és ezért raktárában két éves, garantáltan száraz fa-anyagokat tart. Mindazok tehát, akik gazdaságosan akarnak szükségletükről gondoskodni, azt az Aufrecht-fatelepen szerzik be.

— Az „Új Idők” mai számából kiemelendők: Zilahy Lajos, Hegedűs Loránt, Gosztonyi Ádám, Zsigray Julianna, Kosáryné-Réz Lola, Farkas Imre, Hámos György, Babay József zines, értékes írásai. Számos ismeretterjesztő közlemény, szépségápolás, stb. teszik változatosná a szépirodalmi hetilapot, amely ebben az évben ünnepi fennállásának negyvenedik esztendőjét. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrassy-ut 16. Előfizetési díj negyed évre 260 lej.

— Carnera részére nincs pihenés, Január 10-én hajóra szállt és Amerikába hajózott, hogy a Tommy Loughran ellen szerződésileg lekötött mérkőzését a világbajnok címért megvívja. Ennek a mérkőzésnek, amelyet február 22-ikén rendeznek meg Miamiban, Carnera a favoritja, annak ellenére, hogy Loughran a legutóbb is tanujelét adta képességeire, amikor győzni tudott az óriás Ray Impellittere ellen, akiknek méretei Carneraszerűek.

KOZPONTI FUTÉS URANIA TELEFON 480

Ma, vasárnap 8 órakor mérsékelt helyárakkal 5 órától rendezes helyárakkal.

ARADON PREMIER. COWBOY ATTRAKCÓ

Szerelme, ónek, zene és tánc,

A sasok fészke
(Saskehelyű).

Maureen O'Sullivan — Georg O'Brien.

Délután 11 órakor kettős műsor: 8. — 10. — 12. — lej.

Az érzéki száj (Melo) Práter
Elisabeth Bergner Verebes Károly és
és Rudolf Forster Sombolyosi a csodakutya

Jön: Önagsága ruha nélkül, Lili Damta.

Dr. RADÓ
szülész, sebész, orvos

masánszanatórium

286 Felvételnék: szülönök és női fekvőbetegek

Arad, Cales Banatului 2. P. Avram Iancu sarok. Telefonszám 359.

Igen mérsékelt pausale arak!

MA,
vasárnap este

Sütőiparosok táncos tea-eszéje az IPAROS- 210 OTTHON-ban

Aradi háremek

Furcsa történetek az aradi háremek életéből

Olyan társadalmi jelenség lépett fel az utóbbi időben Aradon, amivel — számolni kell: a polygámia. Nem különbejárata, intim kis szobákra gondolok, ahol a többgyermekes családapa páztorórákat tölt el ifju s könnyűvérű kis barátnőjével. Nem kérem, azokról a polygám természetű férfiakra akarok írni, akik nyiltan és őszintén a jó öreg Mohamed tanai szerint háremet tartanak maguknak Aradon. Már csak azért is érdekes „személyiségek” az aradi „pasa”-k, mert ebben a küzdelmes világban nem elég nekik egy asszonyt tartani, futja a keresetükből két-három, sőt négy asszonyra is!

A Str. Russu Sirianu különösen forgalmas azóra, amióta a régi Lovardából felépült a város premiamoziája. Ebben az uccában bérelt szép négyszobás lakást egy ismert aradi magánvállalkozó, aki három asszonnyal költözött be a lakásba. A szomszédok eleinte nem tudták, hogy a három asszony közül melyiket szólítsák „magyságot asszony”-nak, de a pletyka lassan kezdett átszivárogni a falakon és suttogni kezdtek, hogy a vállalkozó háremet rendezett be magának. A három hölgy közül az egyik a felesége — Isten és emberek előtt — s a másik kettő, bár nem viseli a nevét, szintén a feleség szerepét tölti be. Azt is mesélte már a fuma, hogy az Első Asszonynak (Kinában Öreg Urnöknek szölitánák) két gyermeke él és a vállalkozó intézetben nevelteti őket. A második asszony (a három grácia közül a legsinosabb) edesen gügyögő kisleánykával sétált minden délben a napos udvaron s a harmadikról azt suttogták, hogy anyai öröme élé néz...

A vállalkozót hamarosan megrázták a bérház lakói a „Pasa” névvel. Nemsokára mindenki tudta, hogy a három asszony általában békés egyetértésben él, csak olyankor, amikor a „Pasa” üzleti ügyben a vidéken jár, szokott a hárem környéke zajossá válni... Többnyire a két ifjabb asszony szokott hajbakapni, de az Öreg Urnő hamar rendet teremt közöttük. Általában a háremhölgyek törvénytisztelők: a hitese feleség parancsolatát szó nélkül tük és aszerint esztük meg a házimunkát maguk között. Az Öreg Urnő egész nap olvas, kézimunkázik is néha s általában nagyon kényelmes életet él. A fiatalabbak elveznek minden munkát a ház körül s ha a férj turájáról hazatér, mindig az első asszonynak hoz ajándékot... A háremhölgyeknek külön-külön szobájuk van s ha összevesznek, csak hivatalosan érintkeznek egymással.

Ez az egyik bájos, keleti történet... A másik egy fodrázmester története. A fodrázmester — ezt is eláruhathatjuk — a Str. dr. Romul Veliciu egyik csöndes házának lakója évek óta Halkszavú, szerénymodoru feleségét mindenki sáimálta az uccában, mert hiszen a szomszédok előtt nem volt titok, hogy férje kicsapongó, brutális ember és éjszakánként, amikor hazatér, végigveri a feleségét s — mind a négy gyermekét. Az asszony türi, szenvedett éveken át, míg végül megtudta, hogy miért kell így szenvednie. A férj estéit „mellék-uccá”-ban tölti egy fiatal, csinos leánynál, akit nem vehet feleségül, hiszen gyermekeinek anyját nem akarja kitenni az uccára. Az asszony sok-sok álmatlan éjszakán azon elhatározásra jutott, hogy megkeri férjét, hozza haza azt a másik asszonyt is... Ettől kezdve szent lett a béke a kis családban. A borbélymester hazahozta „második feleségét” s a két asszony szépen megfér azóta is egymással... Megosztják a házi munkát és a férj — akinek jól megy az üzlete — egyformán ruházza, egyformán látja el mindkettőjüket. A férj soha sem marad ki este azóta és leszokott az ivásról is. Most a legrendesebb, legmintásabb férfi a világon!

Még egy harmadik eset az aradi háremek világából: fiatal művészember az illető férfi, aki a három „pasa” közül a rekordot tartja. Neki négy felesége van, ha nem is kötött törvényes házasságot egyikkel sem. Négy asszonyt hozott haza egy éjszaka, valamelyik fővárosi mulatóból expediálta Aradra őket és a négy asszony azóta is együtt él belvárosi lakásán. A háremhölgyek soha nem veszekednek komolyan, csak a „Pasa” elégedetlen néha egyikkel-másikkal. Ilyenkor azt, akire éppen haragszik elkergeti, de a többiek másnap visszacsempészik... Így éldegélnék keleti nyugalomban, békében és egyetértésben...
Három tagadhatatlanul érdekes történet, nem

az „Ezeregyéjszaka”ból, hanem az aradi házassági történetek intim világából. Nősülni szándékozó fiatal emberek tessék okulni belőle! Lám, ilyen az élet: az egyiknek arra is futja, hogy három-négy asszonyt vegyen magának s szépen elartsa őket,

a másik pedig hiába szeretne megnősülni, elvenni azt, akit szeret, nem telik a redukált fizetésből, vagy éppen nincs is állása, amire nősülhetne... Hiába, az egyiknek sikerül, a másiknak nem...
Cs. P.

LEVÉLCSATA ARAD ÉS LONDON KÖZÖTT

egy husz évvel ezelőtt tengerbeveszett aradmegyei fiatalember körül

— A londoni ügyvédek és hajóstársaságok elutasító magatartása —
„Ambiciózus fiatal londoni jogász kerestelik...” — **Harc Mikulita**
Ion ötszáz dollárjáért

Mikulita Ion aradmegyei fiatalember, aki két évtizeddel ezelőtt egy hatalmas óceánjáró többszáz utasának társaságában a viharzó óceán mélyére süllyedt, bizonyára nem sejtette a kétségbeesés, rémület és halálsikolyok végzetes perceiben, hogy évtizedekkel halála után milyen küzdelem folyik majd tragédiája miatt. Talán észébe jutott a borzalmak órájában a kis aradmegyei falu, ahol öreg szülei várják haza gyermeküket, talán az is keresztülvillant agyán, milyen haszontalan volt a többéves munka, amelynek gyümölcsét néhány százdolláros bankjegy képében tárcájában hordotta és amely néhány perc vagy óra múlva vele együtt a tenger mélyére süllyed... arra azonban nem gondolhatott, hogy szülei majd nem két évtizeddel halála után ebből a tragédiából igyekeznek egy kis jólétet varázsolni a szegényes falusi házba.

1914. nyarán történt, közvetlenül a háboru előtt, Mikulita Ion aradmegyei legény, aki több éven át dolgozott Amerikában és néhány száz dollárt gyűjtött össze szorgalmas munkájával, elhatározta, hogy hazajön. Megírta szüleinek, hogy a kanadai Quebec-kikötőből az „Empress of Ireland” hajóval jön vissza s keresményéből fizet, házat vásárol, kis mintagazdaságot rendez be és biztosítja szülei jövőjét is. A szülők reménykedve várták haza fiukat, szükös viszonyok között éltek itthon és a levélben jelzett ötszáz dollár valóságos vagyonnak tünt fel szemükben. Mint ahogyan a békeidőben két és félezer korona falun tényleg vagyonnak számított. Mikulita Ion azonban sohasem érkezett vissza. Helyette rövid, pársoros értesítés érkezett, amely szerint az „Empress of Ireland”-hajó a quebeci kikötőtől néhány mérföldnyire ismeretlen okból kifolyólag elsüllyedt és összes utasai — többek között Mikulita Ion is — a tengerbe veszték. Kétségbeesve vették tudomásul a messze óceánon lezajlott tragédiát a szülők, akik utolsó reményességüket veszítették el ezzel a borzalmas katasztrófával.

Azután kitört a háboru. Éveken át nem állandó módjukban utánaérdeklődni, mi történt gyermekükkel. Az elmúlt év nyarán végre fellekeresték dr. Ungár Imre aradi ügyvédet, akit megkerétek, lépjen érintkezésbe a londoni hatóságokkal és tegye meg a szükséges lépéseket,

hogy a hajóstársaság elsősorban szolgáltassa át nekik a tengerbeveszett ötszáz dollárt, azonkívül fizessen kártérítést gyermekük haláláért. Hivatkoztak arra, hogy Mikulita Ion Amerikából állandóan küldötte haza a dollárokat és ílymódon elősegítette megélhetésüket. Az aradi ügyvéd a londoni tengerészeti hivatalnak írt, amely hivatalos, angolnyelvű leiratban erősítette meg az aradmegyei fiatalember tragikus haláláról szóló értesítést. Az ügyvéd ekkor azt a hajóstársaságot kutatta, amely az „Empress of Ireland” tulajdonosa volt. Kiderült, hogy a háboru tolyamán a társaság megszűnt. Hónapokon át tartó levelezés indult meg Arad és London között. Több társasághoz fordult az ügyvéd, mindegyiktől azt a választ kapta, hogy Mikulita Ion haláláért tényleg anyagi felelősséggel tartozik valaki, a felelősséget azonban elhárítja magáról, miután az említett és megszűnt társasággal semmiféle kapcsolatban nem állott. Ilymódon eredménytelennek mutatkozott a levelezés.

Ungár dr. erre taktikát változtatott. Belátta, hogy egyik hajóstársaság sem fogja beismerni felelősségét és ezért egy londoni ügyvédnek írt, akit megkerétek, vállalja el az ügyet, kutassa ki a jogutódot és szölitse nyomban fel a kártérítési ügyében való tárgyalásra. Az ügyvédtől válasz érkezett, pár sorban közölte az ismert londoni jogász, hogy elfoglaltsága nem engedi meg hasonló ügyek vállalását, nincs ideje ahhoz, hogy ilyen kutatásba kezdjen. Az elutasításra egy másik londoni ügyvédnek ment levél, a válasz teljesen azonos volt. Az aradi ügyvéd nagyon jól tudta, hogy az elutasítás mögött anyagi okok keresendők. Az aradmegyei házaspár nem tudia előlegezni a kutatás költségeit, a londoni ügyvédek ideje pedig sokkal drágább, semhogy céltalannak látszó munkával töltsék idejüket. Végül érdekes megoldást talált Ungár dr. Aradi ismerősei között van egy nyugalmazott katonatiszt, akinek leánya rokonságban áll Bolgár követ-ségi titkárral, aki a londoni magyar követségen teljesít szölgálatot. Az aradi uriaszony az ügyvéd kérésére levelet írt a követségi titkárnak, akit megkerétek arra, keressen fiatal ügyvéd ismerősei között olyan ambiciózus jogászt, aki előleg nélkül hajlandó levezetni a kutatást és azután tárgyalásokba bocsátkozni azzal a társasággal, amelynek anyagi felelősségét kiderítette. Munkája honoráriumaképpen a behajtott összeg husz százalékát ajánlotta fel Ungár dr. londoni kollégájának. Most váriák a követségi titkár választ Aradra. S remélik, hogy akad olyan vállalkozó szellemű angol ügyvéd, aki nem sájnálja a fáradságot és elvállálja — rizikóval együtt — a felajánlott üzletet.

A kis aradmegyei faluban pedig reménykedve várják az eredményt, amely a napi gondok eltünését, a jólétet jelenti, amelynek nyomán talán végre tényleg meglesz az a kis mintagazdaság, amelyet két évtizeddel ezelőtt a tengerbeveszett fiu levelében megígért...

Marosi Rudolf.

Pilisiné kozmetika

Verbosház (Minoria-templommal szemben.) — Mindenféle szépségábrák szakszerű ellúntetése.

Általános ismert,

száraz bükk- és tölgy fúrészt
tüzfánk árát ládanként
170 lejre mérsékeltük.

Ha többet egyszerre 10 ládat vesznek, ugy azt ládanként
már 160 lejert számítjuk

Prima, száraz
tölgyhulladékunk árát is
ládanként

125 lejre mérsékeltük

4 láda vételénél már 120 lejert adjuk.

„Patria” s „Ferăș” nál Arádan
Calea Radnei-ului telepe. 200

BERLITZ-ISKOLÁK

Romániában.

Arad,
Str. Romanului No. 3.
Bohus palota.

Bucureşti,
Str. Sardinia No. 14.

Timişoara,
Bd. Ferdinand No. 8.

Cernaui,
Str. Iancu Flondor No. 42.

Január 15-én kezdődnek a **tanfolyamok** román, német, angol, francia, olasz és magyar nyelven kezdőknek, haladóknak és magasabb fokú haladóknak.

Miért kedvelik a Berlitz-iskolát? Melyek az előnyei?

Helyes kiejtés: Minden tanár a saját anyanyelvén oktat. **Kellemes tanulás fejtörés nélkül.** A 4000 személynél álló tantestület tagjai, akik az egész világon működnek, három éves gyakorlatuk révén, a tanulást könnyűvé és kellemessé teszik, amennyiben a nyelveknek gyakorlati módszerek alapján való elsajátítását tartják szem előtt. **Nincs idővesztés.** Vállalatunk 450 fiókja a legjobb bizonyítéka módszerünk helyességének és a nyelvek gyors elsajátításának.

Felvilágosítás és beiratkozás naponta reggel 8-tól este 21 óráig Berlitz-iskola Arad, Str. Romanului 3. (Bohus-palota)

Királyok, ha mulatnak...

Egy hotelportás emlékeiből — A gavallér Milán — Habsburgok inkognitóban — Schratt Katalin kikocsikázik — Ferenc József nem mer liftbe ülni — Ferenc Ferdinánd bizalmas tanácskozásai

COPYRIGHT by JÓB PAÁL.

• Utánnemzés tilos.

Lillafüred, 1934. január.

Huszonkilenc esztendeig főportás volt az előkelő dunaparti szállodában **Kratochwill Ferenc**, aki szemben ül most velem és életének legérdekesebb emlékeit meséli el.

Három évtized alatt alkalma volt hozzá, hogy megfigyelje egy régen letűnt világnak sok-sok érdekes figuráját, császárok és királyok, exotikus országok fejedelmek, egykor híres gavallérok, bírodalmak sorsát intéző diplomaták és államférfiak, világhírű művészek, nemzetközi kalandorok, ragyogó szépségű asszonyok — a sorsuk hozzákapcsolta őket világhírű emberek életéhez — fordultak meg a szállodában, ahol **Kratochwill Ferenc** dolgozott és mialatt az öreg portás kutat az emlékei között, megelevenedik előttem az a világ, amely régen a históriáé még akkor is, ha utolsó esztendei itt terebélyesednek szélesen ifjúságunk emlékei között...

Fejedelmek vizitkártyái

— Európának majdnem minden uralkodója — bocséli a főportás — hosszabb, rövidebb ideig vendége volt a szállodának, ahol dolgoztam. Itt lakott **Muzaffer Eddin**, a perzsa sah, akinek pesti látogatásáról hosszú ideig beszélnek még azok, akik tanúi voltak a felejthetetlen ünnepségeknek. A perzsa sah annakidején

kofferekben hozta magával a kitüntetéseket és a bécsi perzsa követ gavallér módon osztogatta a nap- és oroszán-rend csillagjait.

— Itt lakott nagy udvartartásával **Hcsulalongkorn** szíami király, aki négy napig **I. Ferenc József** vendége volt, de mivel nagyon megtetszett neki a magyar főváros, tartózkodását meghosszabbította és inkognitóban még tovább mulatott Pesten. Vendégem volt **Sándor szerb király** és atyja **Milán**, aki mindig inkognitóban érkezett hozzánk. Maga töltötte ki a bejelentőlapot és azt írta erre, hogy: „*Graf von Takova.*”

Az uralkodók között Milán volt a szállóban a leggavallérabb...

Vilma holland királynő és anyja sokszor laktak nálunk, mindig csak pár napig, az első emeleti, úgynevezett „Fürstenapartamente”-ben lakott **Ferdinand román király** és fia, **Carol**, itt tartózkodott **Vilmos Agost német trónörökös**, a svéd trónörökös, **Cyryll és Boris orosz nagyhercegek**, **Ernst August**, a hannoveri király, a **cumberlandi herceg**, a **Duchesse of Shuterland**, **Teck grófja**, a **Comte de Paris**, **Theodor Roosevelt**, **K. Vilmos**

német császár nem lakott nálunk, de egyszer megjelent a hotelben és leadta a névjegyet **Golu-chowszky Agenor** gróf külügyminiszter feleségének, aki született Murat hercegnő volt.

Ferenc József nem mer liftbe szállni...

— A Habsburgok gyakran szállottak meg nálunk. Erről majd később...

— Maga **Ferenc József** egyszer volt csak a szállóban. Sógornőjét, **Erzsébet királynő** hugát, **Tarani** grófnőt látogatta meg. A szálló hallja tele volt detektívvél. Gróf **Paar** kíséretében érkezett meg a felség és mi utasítást kaptunk, hogy nem szabad segédkezni a kiszállásnál. Minden segít-

Ferenc Ferdinánd és Wekerle ismeretlen fanécskozásai

— A **Wekerle-kormány** idején, rövid időközben négyszer volt szállodánkban a legszigorubb inkognitóban **Ferenc Ferdinánd trónörökös**. Erről a kirándulásáról még Bécsben sem tudtak.

*Civilben érkezett és a hátsó lépcsőn ment fel a szobájába. Mindig egy napig maradt itt és nem fogadott mást, csak **Wekerle Sándort**...*

— Késő este jött meg. Amikor először érkezett, felrendelt a szobájába. Fél óráig beszélgetett el velem. Kedves, szeretetreméltó ember volt. Egyedül jött. Kívánságára én rendeltem neki egy csendes misét a belvárosi templomban és reggel fél hétkor elkísértem ide. Délidőben gyalog indult sétára. Nem ismerte fel őt senki. Én üzentem az akkori idők leghíresebb flakkeresének, **Löbl Arturnak**, hogy vigye ki az állomásra. Még a szállóban se tudta senki, az igazgatón és rajtam kívül, hogy **Ferenc Ferdinánd** a vendégünk. **Wekerle Sándor** is a hátsó, dunaparti lépcsőn ment fel hozzá. Naponta kétszer... Az esti gyorsal utazott el...

— **Ferenc Ferdinánd** Pest éjjeli életét nem ismerta. De nem is érdekelte őt. A többiek annál többet mulattak. **Cyryll** és **Boris orosz nagyhercegek** mulatozásairól évekig beszélgettek az emberek...

A békeévek felejthetetlen bankettjei

— Rengeteg bankettet rendeztek nálunk a béke felejthetetlen esztendeiben. Legszebb volt talán valamennyi között az, amit **Bánffy Dezső báró miniszterelnök** tiszteletére adott a szíami király. Valóságos virágerdő volt az étterem. Egyedül a virágdiszítés több ezer forintba került. Augusztus 18-án, a király születése napján mindig nálunk rendezte szokásos bankettjét a hadtestparancsnok-ság. Ilyenkor katonazene is volt. Nálunk tartották

Világhírű nemesacél gyár kereskedői és bánáti gyáraknál és kereskedőknél elsőrendűen bevezetett utazó-képviselőt (mérnököt). Miután az illetőnek inkasszót is kell eszközölnie, kaucióval rendelkező pályázók előnyben részesülnek. Pontos életrajzot és jövedelmi igényeket feltüntető ajánlatok **Rudolf Mosse, Bucuresti, Boulevardul Bratianu 22.** címre intézendők, „Welt-stahl” jellegére.

ség nélkül frissen ugrott ki a felség a kocsiból. Ott álltam a bejáratnál és mélyen meghajtottam magamat. A király barátságosan szalutált és gróf **Paar**hoz fordulva, felém intve megkérdezte: „Ist er dieser?” A generális így felelt: „Jawohl Majestät!” Hetekkel később megtudtam ennek a párbeszédnek az előzményeit.

— **Ischiben** történt, egyikének a császár tarokkpartijain, hogy arról beszéltek az urak, kinek van a legjobb emlékezőtehetsége. Akkor mondta **Paar gróf**, hogy „*van Budapesten egy szállodai portás, akiről legendákat mesélnek.*” Erre a kijelentésre vonatkozott a felség kérdése. Megkérdezte, hogy én vagyok-e ez a szállodaportás...? És a főhadsegéd azt felelte, hogy: igen...

— Ott állt a lift a foyerben, de a felség nem szállt bele. Egy pillanatig megállott, mintha gondolkodott volna, de aztán rugalmas léptekkel megindult gyalog az emeletre. *Nem szerette a liftet...* **Schönbrunnban** és

a bécsi Burgban sem használta és lenézte azokat, akik liften jártak...

— **Schratt Katalin**, a Burgtheater kiváló művésznője is lakott nálunk. Olyankor, amikor Pesten volt az udvar. Az első emeleten lakott és előre utasítást kaptam, hogy a művésznő tartózkodását nem kell a rendőrségen jelenteni. És utasítást kaptam arról is, hogy teljes diszkrécióban kell tartanunk a dolgot. A művésznő az első emeleten lakott komornájával, a szobában étkezett, nem ment sehova sem. Este korán lefeküdt, senki sem látta őt a hotelben.

— **Parancsára** flakkert rendeltünk, nyár volt, de ő csukott flakkert rendelt. Egyedül, komornája nélkül hajtattott ki a **Kerepesi-útra**, a keleti pályaudvarhoz. Innen bérlet szakaszban utazott ki **Gödöllőre**. Akkor ott tartózkodott az udvar. Késő este jött meg, nyomban szobájába vonult és egy nappal az udvar távozása előtt, elutazott **Buda-pestre**...

meg a fiatal **Tisza István gróf esküvőjét** is. Csáky **Ily grófnővel**... Tőlünk indult a lakodalmas menet a **Park-Clubba**...

— **Puccini tiszteletére** is rendeztek egyszer egy felejthetetlenül szép bankettet, de a legnagyobb szerűbb az a bankett volt, amelyet a hadijátékok alkalmával tartottak meg és ahol

ötvenhárom generális ülte körül az asztalt...

— A delegációk idején nagyszabású és mozgalmas volt az élet a hotelben. Itt laktak **Golu-chowszky Agenor gróf**, **Aerenthal Lexa gróf**, majd **Burrián gróf**, **Berchtold** és **Czernin** külügyminiszterek, az ismertebb diplomaták közül **Marquis de Reverseaux**, **Duca d'Avarna**, **Fürst Philipp von Eulenburg**, — aki egy világraszóló botrány tette ismertté a nevét — **von Tschirsky-Bögendorff** nagykövetek, nálunk dolgozott a hadügyminiszterium **Marine-sectionja**, itt fogadta barátait **Kállay Béni**, a nagy közös pénzügyminiszter, gyakori vendégünk volt **Pasic**, szerb miniszterelnök, **Leon Bourgeois**, **Titu Maiorescu** és **Sturza** román miniszterelnökök, **Marghiloman Alexandru** román politikus, akinek lovai is futottak Pesten, a magyar politikusok közül nálunk lakott és szállókban is halt meg **Justh Gyula**, ott élt **Tisza István gróf** meghitt barátja és geszti szomszédja **Bölönyi József** és aztán még sokan, akik valamennyien hozzátartoztak ahhoz a világhoz, aminek ma már csak az emlékezése él...

Drágul a szörme

Neuländernél még olcsó

Arad, Fischer Elliz-palota. 119

Ma öt órai kezdettel táncdelután a WIZO-ban.

SPORT KÖZLÖNY

Hazaérkezett az oradeai Crisana

Ünnepélyesen fogadták a sikeresen turázó csapatot — Hét meccsből négyet nyertek az oradeaiak

December első hetében kelt utra a Crisana és utját Franciaország felé vette, ahol összesen hét mérkőzést játszott. Négy ízben győztesként hagyta el a játékteret, három ízben döntetlenül játszott, míg csupán egy esetben szenvedett vereséget. A hét meccsen összesen 27 gólt rúgtak az oradeaiak, ezzel szemben 11-et kaptak, ami a győzelmeket és a gólarányt számítva, dicséretes teljesítmény.

A Crisana ma tért haza egy hónapos utjáról és az állomáson a klub vezetősége ünnepélyes külsőségek között fogadta a sok dicsőséget szerző csapatának valamennyi tag-

ját. A Crisana turaeredményeit az alábbiakban adjuk:

- Páris: Club Francais—CAP comb. 3:3.
- Calais: Racing Club Calais: 1:1.
- Páris: US Suisse: 3:1.
- Cherbourg: Olympique BN 6:2.
- Cherbourg: Stella 7:1.
- Lille: SC Fives 3:3.
- Valencienne: SC Fives Lille 4:1.

Messze kimagaslik az eredményekből a Fives feletti 4:1-es győzelem, amely koronája a turának.

Ferdinánd György javaslatai a Consiliul Federal e'ótt

A legközelebbi Consiliul Federal gyűlése érdekes javaslatokat fog tárgyalni, amelyeket Ferdinánd György, az aradi alszövetség főtitkára, a Consiliul Federal tagja, terjesztett a tanács elé. Ferdinand életrevaló javaslatai főleg a Nemzeti Bajnokság rendszerének megváltoztatása körül forognak, ugyanis ezzel a megoldással el lehet kerülni az igazságtalan selejtezőket, amire példa volt az, hogy a TMTE 8 szerzett ponttal kiesett a Liga-bajnokságból, míg az ugyanazon csoportban küzdő, egy pontot szerző Brasovia, még mindig tagja a bajnoki keretnek.

Ferdinánd György főtitkár az igazolási szabályzatokra vonatkozólag is közöl az eddigi tapasztalatai alapján leszűrt javaslatot. A tervezet racionális voltára való tekintettel valószínűnek látszik, hogy a Consiliul Federal, ha nem is teljes egészében, de részleteiben elfogadja a Ferdinand-féle javaslatot.

Oriási futballabda

és kapufélfá Chapman angol futballigazgató halottas-kocsiján

Londonból jelentik: Oriási részvét mellett temették el Chapmant, az Arsenal híres igazgatóját. Chapman neve valóságos fogalom volt Angliában, ahol az angol futball nagyrészt neki köszönheti, hogy állandó vezetőserepet foglalt el Európában.

A népszerű sportembert, akit tüdőgyulladás ölt meg, a legnagyobb gyázpompával temették el. Az egész angol sport képviseltette magát a temetésen. A halottaskocsit aranyvörös kapufélfákkal díszítették fel, a koporsón óriási aranyozott futball-labda feküdt, a gyászmenetben több ezer egyenruhás labdarugójátékos haladt, a kocsorukat 12 kocsi vitte. A koporsót a temető kapujától az Arsenal játékosai vállakon vitték a sírig. A gyászbeszéd kiemelték, hogy Chapman halálával pótolhatatlan veszteség érte az angol labdarugó-sportot.

O Január 27-ikén: az AMTE nagybálja! Ezt a néhány szót kiabálja mindenfelől, az AMTE plakátja, amely azt hirdeti, hogy az aradi piros-feketének hagyományos nagybáljukat január 27-ikén az Iparos Otthon összes helyiségében fogják megrendezni. A 100 tagu rendezőbizottság már hosszú hetek óta fáradozik a rendezés munkáján és bizonyosra vehető, hogy a lelkes munkának eredménye a tradíciószerűen pompásan megrendezett bál lesz.

O Jól sikerült az Unirea táncos teaestje. Az Unirea sportklub szombaton este, klubhelyiségében, nagyszerűen sikerült táncos teaestélyt rendezett, amelyen a jelenvoltak a legjobb hangulatban, a kora reggeli órákig együtt voltak.

O Újabb román ökölvívőgyőzelem Párisban. Párisból jelentik: A bucaresti-i Toma Aurel 2000 iónyi közönség jelenlétében, 10 menetes küzdelem után, pontozással legyőzte az egyik legjobb francia ökölvívót: Sanchezt.

O Játékosértekezletet tart a Fortuna. A Fortuna Sport Egylet vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel, a Presiz-féle vendéglő különtermében játékosértekezletet fog tartani.

Arad is bekapcsolódik a bridge-világ bajnokság versenyébe

A nemzetközi versennyel egyidejűleg helyi verseny is lesz az aradi bridgeszalokban — A nagyszabású versenyt az „Aradi Közlöny” rendezzi — A nevezési határidő: január 18

Február első napjaiban nemzetközi bridge-verseny indul meg, amelyen ugyszólván Európa és Amerika minden bridge-klubja résztvesz. Az Aradi Közlöny módot akar nyújtani az aradi bridgezőknek arra, hogy ebbe a szinte páratlan aranyú nemzetközi versenybe bekapcsolódhassanak és ezért

az aradi Bridge-szalokban, illetve azzal karöltve Aradon is megrendezi bridge-világ bajnokság versenyét.

Azok, akik ebbe a versenybe beneveznek, résztvesznek a nemzetközi küzdelemben és annak befejezése után minősítést kapnak. Azok viszont, akik a nemzetközi versenyre — a megállapított minimális benevezési díjon kívül — külön, közel egy dollárt kitevő díjat is befizetnek, jogot nyernek arra, hogy ne csak minősítésben részesüljenek, hanem esetleg értékes díjakat is nyerjenek.

Az elmúlt évben, mint emlékeztetés, az aradi Bridge-szalomban bekapcsolódott a „Pesti Napló” analitikus versenyébe. Az aradi játékosok száma azóta nagy mértékben szaporodott, a régi játékosok pedig fokozottabb versenyrutinra tettek szert. A verseny, amelyet február másodikán bonyolítanak le a Bridge-szalokban, páros-verseny lesz. A párok tizenhat, előzetesen összeállított játszmát játszanak. A tizenhat partit Amerika legjobb játékosai: Culbertson, Malowan, Watson, Sims, Korn, Jacoby, Gottlieb stb. állították össze. A verseny egyébként teljesen úgy folyik le, mint a Pesti Napló versenye, azzal a különbséggel, hogy a párok nem játszanak végig ugyanazon párok ellen. A versenyen csak négy-, nyolc-, stb. asztalos me-

O Nagyszerűen sikerült az ATE társasvacsorája. Az Aradi Torna Egylet a Piata Avram Iancu 21. szám alatti nagyszerű klubhelyiségében, tagjai számára, pompásan sikerült társasvacsorát rendezett.

O Tilden „sajnálja”, hogy Vines profi lett. Tilden nyilatkozott az amerikai Davis Cup csapat esélyéről. Szerinte a csapat tagjai: Francie Parker, Gene Mako (a 18 éves amerikai magyar fiu!) és Sidney Wood lehetnek. Nagy — talán pótolhatatlan, — kár Vines áttérése a profitáborba. „Bár örvendek, hogy Vines közöttünk van, sajnálom is. Amerika amatőr tenniszportja nem tudja, mit veszített ebben a 22 éves játékosban!”

O A NAC almanachja. Az oradeai NAC diszes kis zsebnaptár-almanachal örvendeztette meg 1934-re, az egyesület 24 éves fennállásának évfordulójára tagjait és hiveit. Az almanach művészi kivittel, a klub színeiben, zöld-fehérben pompázik. Érdekfeszítő leírásban, — az egyesület főtitkárától, Klein Sándortól — megtaláljuk a könyvben a NAC utóbbi években elért országos, sőt világviszonylatban is elismerésre méltó eredményeit. Különösen érdekes a két francia tura hiteles története, pontos eredmény-táblázzal. Megtaláljuk a NAC egész vezetőségének névsorát, csapatainak fényképét, beszámolókat a teniszszakosztály elsőrangú eredményeiről, valamint a ping-pongban a klub által elért kiváló teljesítményeiről. Az almanach jól sikerült felvételekkel mutatja be a NAC-Otthont, amely egyike a legmodernebb klubhelyiségeknek az országban. A minden kényelmet nyújtó helyiség nemcsak a neve után, de valóban otthont ad a NAC tagjainak. Ez a sok sikert elért egyesület 1934-es almanachjával általános fel-tűnést és érdeklődést keltett.

zőnyök vehetnek részt. Az egy évvel ezelőtti versenyen Aradról tizenhat pár indult és még sokan voltak, akik a verseny rendszere miatt lemaradtak. Tekintettel arra, hogy azóta fejlődött az aradiak játékkészége, hisszük, hogy Arad minden számottevő játékosá örömmel ragadja meg a kínálkozó alkalmat és résztvesz a rendkívül érdekesnek ígérkező versenyen. A tavalyi versenyről minden résztvevő csak a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg és sokan sajnálták, hogy kellő időben nem jelentkeztek és emiatt nem vehettek részt a versenyen.

Tekintettel arra, hogy esetleg nem mindenki akarja azt a különbözetet megfizetni, amely a nemzetközi versenyben nemcsak minősítésre, de díjak nyeresére is jogosít, a rendezőség úgy határozott, hogy a hivatalos nemzetközi versennyel egyidejűleg ugyanazokat

a partiekat helyi verseny keretében is lebonyolítja.

A nevezési díjat valóban minimális összegben állapítják meg. Abban az esetben, ha a már említett külön, közel egy dolláros díjat legalább tizenhat játékos lefizeti, akkor ezek a nemzetközi versenyben nemcsak minősítést kapnak, de díjat is nyerhetnek.

Miután a verseny napjait már csak rövid idő áll rendelkezésre, kérjük, hogy a párok már most jelentsék be részvételi szándékukat. **A nevezési határidő utolsó napja: január 18.** A verseny részleteire legközelebbi lapszámunkban még visszatérünk. Ugyanakkor közöljük a nevezési díjakat is, úgy a hivatalos világversenyre, mint az egyidejűleg és ugyanazokkal a beosztásokkal történő helyi versenyre. **A rendezőség külön díjakkal kedveskedik a helyi verseny győztesének.**

Félrevezetik Ön t akkor, ha „**OLLA**” helyett **SILÁNY** utánzatokat ajánlanak. Ne tgye **KOCKÁRA** egészségét. Kérje On is **KIMONDOT**-tan az évtizedek óta olismert és legjobb-nak bevált „**OLLA**”-t eredeti csomagolásban.

**PAÁL JÓB
RIPORT-
REGÉNYE**

A VILÁG TRÓNJA

Minden második embernek autója van a Vatikánban . . .

Három garázs van a Vatikán-államban. most építik a negyediket. A garázsokban összesen 422 autó áll. A pápa birodalmában van tehát a legtöbb autó, minden második vatikáni állampolgárra jut egy gépkocsi. Alig van tisztviselő, aki ne a saját kocsiján járna. Még a portásoknak is van kis Ballilájuk. Az ok: itt nincsen vámhivatal, nincsen adó sem, nevelésesen olcsó a benzin. A Vatikánban érdemes autót tartani . . .

(COPYRIGHT by JÓB PAÁL. Minden jog fenntartva. Utánnnyomás még kivonatosan is tilos.)

Három sofförje van a pápának, fekete a livrójük és fekete a sapkájuk is. Közülük a legidősebbet *Franciscu Giuseppenek* hívják. Már nagyon régen áll XI. PIUS szolgálatában. Ő vezette a pápa kocsiját, amikor XI. PIUS-t még *Achilles Rattinak* hívták és bíborosok voltak Milanóban. *Giuseppe* mutatja meg a pápai kocsik garázsát, amely a papagályok udvara mellett van. Innen gördül ki minden délután a fekete *Graham-paige* a *Damasus*-udvar árkádjai alá . . .

Öt autó áll a pápa garázsában, a nyolc hengeres amerikai kocsik rendszáma:

SCV 1

Ez a pápa kedvenc kocsija. Feketére van lakozva és ugyszólván semmi dísz sincsen rajta. Mennyivel pompásabb az a hat hengeres *Citroen*, amelyet a francia autógyáros ajándékozott XI. PIUS-nak. Aranyos trón terpeszkedik a széles karosszérián, az ajtók fogantyúja vert arany. A kilincseken a pápai tiara és a menyország két kulcsa. Ezek is aranyból. Csodálatosan gyönyörű ez a francia kocsik, XI. PIUS csak nagyritkán használja. . . A pápa nem szereti a pompát. A többi három kocsik: egy nyolc hengeres *Fiat* és egy vörös színű nyolc hengeres *Isotta Fraschini*. A hét négy napján, hétfőn, kedden, pénteken és szombatán a pápa az amerikai kocsit használja, szerdán a *Fiat*ot, csütörtökön a hatalmas *Isotta Fraschini*t és vasárnap kerül sor a *Mercedes-Benz* gyár *Nürnberg*-típusu kocsijára. A *Citroen* csak egészen kivételes esetekben használja a pápa.

Mi a szerepük ezeknek a kocsiknak? Mondja nekem a pápa legöregebb sofförje:

A pápa sétautózásai

— Rendesen délután három óra után kapjuk a parancsot, hogy álljunk oda a lifthez, amely öszentsége lakosztályaiba vezet. Én szoktam a volánnál ülni és a másik két sofför közül az egyik ül mellém. A Szentatya egyik titkára kíséretében fél négy felé érkezik le a liften. Helyet foglal a kocsiban és vele szemben ül a titkára. A pápa mellett nem ülhet senki.

A titkár adja ki az utasítást, a Szent Atya nem szól egy szót sem. Lépésben megindulunk. A kert utjain, a *lourdesi* barlang felé.

Azelőtt kiszállott időnkint a pápa az autóból, hogy negyedóránál sétálgasson, most nem száll ki soha. A titkárához sem szól egy szót sem, fejét hátrahajítja az ülés támláján és csendesen szundít . . . Nagyon fáradt . . .

Én nagyon vigyázok arra, hogy kikerüljek minden göröngyöt és a legcsékélyebbet se zökkenjen a kocsim . . .

A garázs, ahol a pápa öt kocsija áll, kocsiszin volt. Itt tartották a pápák diszhintóját. Ott vannak most is. Egyik pompásabb, mint a másik. Lépescsöik leereszthetők, szemből-szemből trón és baldachin van bennük. És a falakon régi metszetek a pápák dísz-kocsikázásáról. Látom a kocsit,

amiben Bonaparte kardinális hajtatott végig, a Mediciek diszbatárjai ott állanak a *Borgiáké* mellett. Azután a batár, amelyen IX. Pius megjött Gaetából és 1856-ban Bolognába utazott. A gálakocsik kerékei magasabbak, mint az ember. Ezekben a szekereken utaztak a pápák *Castelgandolfoban* s ezeket kísérték a hatalmas kíséret, ha *Szent Péter* utódai megjelentek Gyümölcsöltőboldogasszony, vagy *Kisasszony* NAPJÁN a római utcán . . .

XI. PIUS már egyikében ült e batároknak. Ezek a batárok: a múlt . . . XI. PIUS ideje: a nyolchengeres autó . . .

A vatikáni autók rendszámai előtt a jelzés: SCV, a vatikáni állam betűi: Stato della Città del Vaticano.

Ezzel a betűvel szaladnak a bíborosok autói

Egy törvényszék, amelynek nincsen dolga . . .

Pár lépésnyire a vatikáni állomás gyönyörű pályaudvarától disz ujj palota emelkedik: az igazságszolgáltatás palotája. Ez a Vatikán-állam törvényszéke. Hivatalos nevén: *TRIBUNALE DI PRIMA INSTANCA*. De ebben az épületben van a pápai csendőrség parancsnoki hivatala is. Főtárgyalási termek húzódnak meg az emeleteken, ezekben a termekben azonban alig tartanak bírósági tárgyalásokat. És a helyiségek legnagyobb részéből lakás lett.

A Vatikán-állam törvényszékének nagyon kevés a dolga . . .

Az Olaszországgal kötött szerződés értelmében a pápa birodalmában a bíraskodást büntügyekben a törvényszék, közigazgatási és kihágási ügyekben pedig a pápai állam kormányzója látja el. Azokban az ügyekben, amelyekre nézve az egyházi törvénykönyv nem intézkedik, az olasz törvények alapján hoznak ítéleteket. A szerződés szerint a Vatikán-államban menekült, vagy ott elfogott bűnösöket a pápai hatóságok kiszolgáltatják az olasz államnak, de az ott elkövetett bűncselekmények főlött, ha a bűnösök a Vatikán területén kerülnek az igazságszolgáltatás kezére, a pápa törvényszéke ítélkezik.

A pápának azonban megkegyelmezési joga van és abban az egyetlen esetben, amikor a vatikáni bíróság szabadságvesztést mondott ki, XI. PIUS nyomban élt is ezzel a jogával.

A pápai törvényszék, amelynek elnöke *Perico* Pál lovag, két szavazó bíróból és három törvényszéki jegyzőből áll. Tárgyalásai nyilvánosak. Ítéletei ellen a *szent róta*hoz lehet fellebbezni. Az ítéleteket a *segnatura* — semmitőszék — megsemmisítheti. Kihágási ügyekben a törvényszék elnöke a felelősségi fórum.

Fennállása óta eddig mindössze négy ügyet tárgyalt a vatikáni törvényszék.

Egy kardinális lakásán elromlott a villanyvezeték. A cselédleány szerelőt hívott fel, a szerelő elvégezte dolgát, amikor azonban eltávozott, a háznépe észrevette, hogy egy igen értékes arannyal befüttatott ezüst kehely eltűnt. A szerelőt letartóztatták. Nyilvános tárgyaláson tagadta tettét és mivel bizonyíték nem volt ellene, felmentették.

A másik eset ez volt: Rájötték arra, hogy a Szent Péter bazilikában egy milanoi ember

mágnessel szedi ki a perselyekből a nikkelpénzt.

FASOR SZANATORIUM

BUDAPEST, VII., VILMA KIRALYÓ-UT 9.

SEBÉSZET, BELGYÓGYÁSZAT, SZÜLÉSZET, NŐGYÓGYÁSZAT, IDEGOSZTÁLY

Olosobb, mint bármely klinika, vagy kózkórház különosztója. NAPI ELLÁTÁS 10 PENGTOL

Kórházi pauszárak idegbeteségek esetében, továbbá szüléseknél. 252

is. A legtöbb bíborosnak saját kocsija van. És külön kocsija van Pacelli cardinálisnak, a pápa államtitkárnak is.

XI. PIUS eddig ötször hagyta el autón a Vatikán területét.

Kétszer volt *Castelgandolfoban*, amely valóban a földre szállt álom. Azután kétszer volt autón a *Lateránban* és egyszer *Szent Pál* székesegyházában. Ott, ahol mozaikból kirakva sorban egymás után következik Jézus Krisztus valamennyi földi helytartójának arcása. Másutt még nem járt a pápa.

Pedig XI. PIUS híres és vakmerő turista volt.

Egy ifjúkori bravur

A *desioi* selyemgyáros fia egyik legjelesebb uttörője volt az olasz turisztikának. Mesélik róla, hogy amikor egyszer megmászta a *Gran Paradiso* égbenyulós csúcát, fiatal kísérője kidőlt oldala mellől. És *Ratti Achilles* vállain vitte a hegy ormára, a *célhoz* azt, aki öt utjára elkísérte . . .

Mondják, akik a környezetében élnek, hogy valahánykor hegyvidéki környezetben beszél, avagy magas csucok panorámája kerül eléje, acélos, mély tekintete merengővé válik és hangja ellágyul.

XI. PIUS ilyenkor visszagondol a múltra . . .

Amikor kifogyhatatlan energiaforrást jelentett számára a természet szeretete.

Desio bájos lankásai felett kéken rajzolódtak a horizontra az Alpesek égbetörő ormái.

Ma: munkában kimerülő napjának egyetlen utja: nem egészen egy órai kocsikázás a Vatikán évszázados kertjében . . .

Letartóztatták. Ügyének főtárgyalásán arra a kérdésre, hogy miért tette ezt, így felelt: „*Szent Péter* ugyem használhatja a pénzt, nekem pedig szükségem volt rá.” Az eljárást megszüntették ellene. Indokolás: „*A vádolt zavaros feleleteivel elmebeteg benyomását keltette . . .*”

Az ügy, amelyben a vatikáni bíróság mégis ítéletet hozott, egy évvel ezelőtt zajlott le. Rájöttek arra, hogy a vatikáni államban folyó nagyszabású építkezéseknél az egyik munkás — összejátszva egy teherautó sofförjével — kátránykocskákat lop. Tettén ítélte el és letartóztatták. A bíróság hat hónapra ítélte el és nyomban bekaszlították. Ügyvédje kegyelemért folyamodott a pápához és

XI. PIUS nemcsak hogy megkegyelmezett a tolvajnak, hanem magánpénztárából még ötszáz lírát is ajándékozott neki.

Hitler hóhérja

nem bírta ki a lefejezésekkel járó izgalmakat és idegbeteg lett

Berlinből jelentik: A bíróság halálra ítélte *Spröth* Ferencet és feleségét, akik megölték és elásták kisgyermeküket.

A gyilkosok azzal védekeztek, hogy a munkanélküliség miatt el akartak válni egymástól, de a válás egyedüli akadályja a gyermek volt. Végül is megállapodtak abban, hogy a gyermeket elteszik láb alól.

A halálos ítéletet *Stuttgarthban* bárdal hajtják végre, ha csak a gyilkos házaspárnak *Hindenburg* nem kegyelmez meg.

Ezt a kivégzést azonban már nem *Gropler* általmi hóhér hajtja végre, hanem az utódja, *Bolman* mészáros, akit tegnap nevezték ki a birodalom hóhérává.

Gropler nem bírta ki a lefejezésekkel járó izgalmakat és súlyos idegbeteg lett, úgy, hogy az igazságügyminiszter nyugdíjazta is. *Gropler*, akinek különben előrehaladott ezivbaja van, elmondta, hogy néha álmában megjelennek a lefejezett emberek s ilyenkor ő az öngyilkosság gondolatával foglalkozik.

Bolman, az új hóhér 191 centiméter magas, közel száz kiló a testsúlya és huszonhat évig mészáros volt. A régi hóhér néhány év alatt 54 embert fejezett le.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi árutőzsde tagjainak száma százra emelkedik

Néhány nap múlva megtartják az alakuló közgyűlést

Arad és környéke gazdasági életére nagy jelentőséggel bír az Aradi Árutőzsde megszerzése, amelynek munkálatai már hónapok óta foglalkoztatják az aradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetőségét. Ennek a fáradozásnak a legközelebbi napokban meg lesz az a jó eredménye, hogy Arad fontos közgazdasági intézménnyel gazdagodik és legalább ezen a téren eléri Timisoara, Cluj és Orademare színvonalát. Ezekben a városokban ugyanis hosszabb idő óta zavartalanul működik az árutőzsde és a választott bíróság, amely az üzleti világban most csaknem nélkülözhetetlen, mert a rendes bíróságokat túlhalmozza munkával a jogkereső közönség. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál szombaton délig

több, mint ötvenen jelentették be, hogy tagjai akarnak lenni az Aradi Árutőzsdenek és erre való tekintettel, a kamara még e hó 17-ig nem zárja le a jelentkezők névsorát.

A tagok számát növelni fogja az, hogy a Hitelszövetkezetek Országos Központja pártoló körlevelet intézett az Aradon és Arad megyében működő husz szövetkezethez, amelyeket arra buzdított, hogy szintén vétessék fel magukat az Aradi Árutőzsde tagjai közé. A kamara elnökségének megállapítása szerint, a szövetkezetekkel együtt, a tőzsdetagok száma el fogja érni a százat. A napokban megtartandó alakuló közgyűlésen megválasztják a tőzsde tanácsának és választott bíróságának tagjait is.

Az aradi munkakamara fenntartása érdekében dr. Groza János prefektus interveniál

Kézműipari kamarák létesítését tervezik
Általános érdeklődést váltott ki Arad iparosságának körében mai számunknak az a cikke, amelyben jelentettük, hogy az *Ipartestületek Országos Szövetsége Aradra kongresszust hív össze és ezen a kongresszuson az iparosság aktuális problémáit, valamint a munkakamarák kérdését tárgyalják*. Mint megírtuk, egyes bucuresti-i jelentések szerint a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy több város kamarájával együtt az *aradi Munkakamarát is megszünteti*.

Az aradi munkakamara iparos-szekciójának elnöke ma délelőtt 10 órára *értekezletre hívta össze az iparos szekció tagjait*, akik előtt vázolta a helyzetet, majd pedig azt javasolta, hogy keressék fel küldöttség formájában Groza János dr. prefektust és *kérjék meg arra, hogy az illetékes fórumoknál interveniáljon az aradi Munkakamara fenntartása érdekében*. Az értekezlet a javaslatot elfogadta és 12 tagu küldöttséget delegált, amely *Coroban Stefan* szekció-elnök, *Adoc Axente* szekcióbéli alelnök és *Wolff András* munkakamarai alelnök vezetésével megjelent Groza János dr. prefektus előtt és kifejtette a Munkakamara iparos-szekciójának kívánságait. *Coroban Stefan* rávilágított arra, hogy a kormány ígérete értelmében az *aradi Munkakamara mellett a közeljövőben megkezdődik a munkabíróság is működését*, úgy hogy az aradi iparosságnak, valamint az alkalmazottaknak is érdeke, hogy a Munkakamara és a mellette működő munkabíróság is *Aradon maradjon*. Groza János dr. prefektus *ígéretet tett a küldöttség tagjainak arravonatközlőlag, hogy a kormánynál interveniál az aradi Munkakamara fenntartása érdekében*.

Az *Aradi Közlöny* munkatársa beszélgetést folytatott *Coroban Stefannal*, a Munkakamara ipari szekciójának elnökével, aki az intervencióval kapcsolatban a következő kijelentést tette:

— A kisiparosságnak az a célja, hogy mindaddig, amíg az ipartörvény egységesítése meg nem történik, a munkakamarák ipari szekciójának keretén belül működjen. Bizunk abban, hogy a kormány, amely a kisipar kérdései iránt eddig is érdeklődést tanúsított, az ipari törvény egységesítését már a most megnyitló parlamentj ülészakban megszavaztatja. A Munkakamara ipari szekciójának rendes havi gyűlésén *javaslatot terjeszték elő arravonatközlőlag, hogy az ország összes munkakamaráinak ipari szekciói üljenek össze Bucurestiben és ezen a konferencián tárgyalják meg az ipartörvény egységesítésével kapcsolatos kívánságaikat*.

A javaslat szerint az új ipartörvény kézműipari kamarák létesítéséről gondoskodna.

Mihelyt ezek a kézműipari kamarák megala-

kulnának, természetesen megshűnne a munkakamarák ipari szekciójának szerepe és megoldást nyerne az a kérdés, amely az utóbbi időben annyira foglalkoztatta a kisipart. Mindaddig, amíg a kézműipari kamarákat meg nem valósították, szükségesnek tartjuk, hogy a munkakamarák ipari szekciói tovább működjenek. Bizom abban, hogy a prefektus ur intervenciójának eredményeképpen a kormány nem szünteti meg az aradi Munkakamarát.

= Deviza-árfolyamok. Zürichi hivatalos jegyzés: Bucuresti 3.05, Berlin 122.65, New-York 3.30, London 16.50, Páris 20.23 és fél, Milánó 27.10, Prága 15.34, Belgrád 7. Bécs 72.83 (57.65). — Bucuresti-i hivatalos valutakurzus: Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, fontsterling 550—560, lira 8.80—9.20, dollár 107—117, marka 39.50—41, csechkorona 4.95—5, pengő 23—24, schilling 20—22, dinár 2.20—2.50.

= Január 25-ig bírságolás nélkül fizethető az autótadó. Az aradi behajtási pénzügyigazgatóság felhívja az autótulajdonosok figyelmét arra, hogy január 25-ig mindenki fizesse be negyedévi adóját, mert azoktól, akik január 25-ike után fizetik be, a megállapított adó háromszorosát inkasszálják a pénzügyminisztérium rendelete következtében.

= Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara sürgős felterjesztése a munkásbiztosítási törvény sérelmes rendelkezései ellen. A munkügyi minisztérium a munkásbiztosító törvény végrehajtási utasításának 102. szakasza alapján kiadott rendeletében, arra kötelezte az összes ipari és kereskedelmi vállalatokat, cégeket, hogy valamennyi alkalmazottjuk után 1.2 százalékos pótilletéket fizessenek. Ezt a pótilletéket még az olyan alkalmazottak után is inkasszálják, akik a törvény értelmében nincsenek kötelezve rendes munkásbiztosítási díj fizetésére. Miután jelentékeny számu ilyen alkalmazott működik az aradi és arad megyei cégeknél is, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara most sürgős felterjesztést intézett a munkügyi minisztériumhoz, amelyet arra kér, hogy vonja vissza a magas közterhekket sújtott ipari, kereskedelmi, cégeket, vállalatokat, részvénytársaságokat újabb pótilleték fizetésére kötelező rendeletét, amelynek nincs törvényes alapja. A kamara egyúttal hasonló állásfoglalásra kérte fel a romániai összes Kereskedelmi és iparkamarákat, tehát felterjesztése kétségkívül sikerre vezet.

Aradiak PESTEN a

METROPOLBA szállnak

Rákóczi-ut 58.

308

150 kényelmes, modern szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefonnal, központi fűtéssel, rádióval és esengőt helyettesítő elektromos fényjelzésekkel. Patinásnirú kiváló konyha. Az étteremben hangulatos cigányzene.

A valódi erdélyi FLEKKEN különlegességeket, vargabélest, kürtőskalácsot Ender flekkensütőmester készíti

Szobák 4.— pengőtől. Teljes penzió 9 pengőtől.

Vigye bizalommal

iratait, fordítás végett, bármely nyelvből a

Mitra I. Sándor

fordító irodájába

Arad, Bdul. Regele Ferdinand 5., az udvarban balra (Csanádi Bank-palota)

= Emelkedett az adóbon árfolyama. A belföldi értékpapírpiacnak ezen a héten változó volt a forgalma. Az érdeklődés ezúttal is csak a kisajátítási- és az adóbonok iránt mutatkozott és ez utóbbiban igen élénk forgalom alakult ki. A kisajátítási kötvény a december végén elért 38 lejről, e héten 34 leire csökkent, majd 36 leire emelkedett és most is ugyanilyen az árfolyama. Az adóbonok kurzusa az elmúlt hét elején 45—46 leire lanyhult, a hét közepén Bucurestiben 43—44 leire, az aradi piacon pedig 41—42 leire szállt le, de a hét végén megszilárdult az árfolyam, mert kevesebb anyag került a piacra, annak a hírére, hogy az adóbonok nemcsak 1931. december végéig fennáll, hanem 1932—33. évi adótarozások fizetésére is felhasználhatók lesznek. Habár ez csupán ellenőrizhetetlen híresztelés, az adóbon árfolyama mégis 43 és fél lejjel emelkedett.

= Az aradi bőrpiacon árai. A jelenlegi bőrpiaconról a következő megbízható adatokat szereztük: Nyersbőrök: vörös marhabőr, legalább 30 kilogrammos bemenő súlynál 22—24 lej kilogrammonként, vörös sómentes 26—29 lej. A fehérbőrök ennél 10 százalékkal olcsóbbak. Borjubőr darabonként átlag 220 lej, nyulbőr darabonként 10—12 lej, rókabőr finomság szerint 100 lejtől 500 lejjel darabonként. — Készbőrök: prima kroupon (Alexandrescu) gyári ára, 4—5 klg.-os kvantumban, 114—118 lej, hasszél 55—60 lej, nyak (talpbőr) 70—75 lej, borju-box original 30—40 lej, vikszobőr (toval) 1—7 kgr.-ig 170—200 lej. Mivel a belföldön kevés a nyersbőr, külföldről csak kontingentálva lehet behozni és készáruban is ennek megfelelően kevés a készlet.

= Aradi birtokcsere. Szarvas Demeterné eladta a Strada Grivitei 35. számú házat 25.000 lejért özvegy Tóth Ferencnének. Reusz Sándor eladta a C. Aurel Vlaicu 151 négyszögöles telkét 80.000 lejért Kati Béla és nejeének. Vanc Gábor és neje eladták a Strada Oituz 79. számú házat 63.000 lejért Kiss János és nejeének. Bodzási Eszter eladta a C. Saguna 122. számú házat 92.000 lejért Szomorú Pálnének. Botoiu Aurel eladta az óvár-téri 205 négyszögöles telkét 15.000 lejért Manya Lajos és nejeének. Paul Péter eladta a Rozer-düllőbéli 327 négyszögöles telkét 36.000 lejért Redis Mihály és nejeének. Cozma István és társai eladták a Zimándi-düllőbéli 180 négyszögöles telket 24.000 lejért Madár Géza és nejeének. Andrássy Gábor és társai eladták a volt Kasza-uca 45. sz. házat 45.000 lejért Garlati András és társainak. Csabai József és neje eladták a Strada Rahovei 45. számú házat 55.000 lejért Madi Lajosnak.

Új beosztást kaptak a rádióleadók a hullámhosszon

Bucuresti egészen új elhelyezést kapott, Budapest a régi helyén marad

Tizenötödikétől új beosztást kapnak a rádióleadóállomások és a rádiózokat az a meglepetés ért, hogy a felvevőgépek beállító skáláján nem fogják megtalálni a megszokott helyeken a keresett állomásokat. Ez az új rendszer 15-éről 16-ára virradó éjjel 12 órakor lép életbe. A rádió nemzetközi uniója csinált új hullámhossz-beosztást, főképpen azért, mert az elszaporodott nagy leadók miatt a hullámterületeken igen nagy volt a zavar és különösen a kis leadók műsorát elölték a nagyok. Az új beosztás, ami most főképpen a középhullámokat igyekezett szétosztani, szintén csak egy kísérletnek mondható, mert a főbajon, a zsufoaltságon nem tud segíteni. De ez a beosztás is sok sérelemre ad okot és nem kevesebb, mint nyolc állam találta elfogadhatatlannak a számára kijelölt hullámhosszakát. Így Magyarország sem fogadta el a leadói számára adott hullámhosszakát és a budapesti nagy leadó egyelőre marad a régi helyén. Budapest nagyadójának vétele tehát nem változik a felvevőgépek skáláján. Hogy a többi nagyadók elfoglalják-e a részükre kiadott új helyeket, afelől még nem döntöttek véglegesen.

A román leadók egészen új elhelyezést kaptak és bekerült a hullámterületbe Brassó is, a botfalusi új leadóval, amely a hosszú hullámokon legfelül kapott helyet a kiserejű, egykilowattos adójával, még pedig az 1875 méteren. Utána, vasárnapig, az alatta a hosszú hullámokon a következő sorrendben következnek az ismertebb, nagyobb állomások:

Páris 1796 méter. Moszkva 500 kilowattos adója 1714. aztán török, litván, spanyol és más adók után 1571 méteren áll a németek legismertebb adója, Königswusterhausen. Az angol Daventry 1500, Stockholm Motala 1389, Varsó 1304, Oslo 1186 méteren kapott helyet, de közben még sok állomás van, köztük sok nagy orosz leadó.

A középhullámon Budapest fölött maradt a jugoszláviai Laibach, de nagyon rásik Budapestre az olaszok bozemi (Bolzano) kisadója és a nagyobb wilnai lengyel adó. Tulságosan nem tudják

azonban Budapest adását zavarni, mert a 120 kilowattos magyar adó erősségével nem versenyezhetnek. De Budapest alá, közel kerül a svájci Beromünster 539,6 méterrel, az ír Athlone 531 méterrel, a német Mühlacker 522,6 méterrel. Mindhárom 60 kilowattos. Azután középhullámon a közélebbi és nagyobb állomások így következnek: Bécs 506,8, Firenze 491,8, Brüsszel 483,9, Prága 470,2, Lyon 463, Langenberg 455, North Regional angol 449,1, Sottens svájci 443,1, Belgrád 437,3, Stockholm 426,1, Róma 420,8, Kiew 415,5, München 405,4, Kattowicz 395,8, Lipose 382,2, Lernberg 377,4, Milano 368,6.

Itt, a 364 méteren fentartottak egy helyet új román adó számára. A lehető legrosszabb helyen, mert egyik oldalán Milano fogja nyomni a másik oldalán egymás után két óriásadó következik utána: a moszkvai 360 m és az új berlini 356 méteren. Ezen a hullámvidéken, valamint fennebb, adta eddig műsorát Bucuresti. Erről a területről egészen elkerült, mert a nagyadók közé beékelve nem tudott érvényesülni. Lekerült most a középhullámoknak a legajrási, úgy, hogy nagyon sok eddigi apparátuson átalakítás nélkül nem lehet fogni.

A háromszázméteres sávokra esnek még:

Strassbourg 349, London regional 342, Toulouse 335, Helsinki 335, Hamburg 331, Brünn 325, Breslau 315, Páris 312, West regional angol 307, Génua 304, A 200-as sáv elején: Pozsony, Heilsberg (291), Bari, Odessza, Kassa, Turin, Ostrau, két angol nagyobb adó.

Budapest II. adójának 227 méteren adtak helyet és a rengeteg kisadó után 212 méteren van Bucuresti 12 kilowattos adója. De ide szorultak le a kis magyar adók, amelyek közül legerősebb Nyiregyháza 6 kilowattal, 208,6 méteren és ugyanilyen hullámhosszon helyezték el Pécs, Magyaróvár, Miskolc adót.

Az új beosztás után ebben a sorrendben található meg a felvevőgépek beállító skáláján az állomások.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JANUÁR 14.

Bucuresti. 11.45: Egyházi zene. 12: Szimfonikus lemezek. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Visszatérő. 19.15: A jazz folytatása. 20.20: Gramofon. 21: Athanasiu János énekes dalestje. 21.20: Rádiózenekar. 22.15: Rádiózenekar. 23: Albahary-jazz a Cína-venedéglöböl. Budapest I. 10.15: Hírek. 11 órától 12.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. 12.15-től 1.15-ig: Evangélius istentisztelet. 1.30: Gróf Zichy Géza-emlékhangverseny. 3: Gramofonlemez. 4: „A gyümölcsfavédelem legolcsóbb módja“. 4.45: Schwartz János, ifj. Schwartz János és Schwartz Oszkár különleges hangszereken játszanak. 5.30: Petőfi: „Bolond Istók“. 6: „Acélhang“ dalárda. 6.50: Bertha István szalonzenekara. 8.45: Sporteredmények. 9: Helyszíni közvetítés a Kamaraszínházból. „Málkavirág“. Utána körülbelül 11.15: Hírek. 11.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Budapest II. 4-4.45: Kristály gramofonlemez. — Bécs. 9: Pach Walter orgonázik. 9.30: Gramofon. 12.20: A szimfonikus hangverseny. 13.35: Rádiózenekar. 16.25: A Kolbe-négyes játéka. 18.05: Művészlemez. 20: Tautenhayn-négyes. 23.15: Rádiózenekar. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 14: Népdalok zenekarral. 16: Dallemezek. 16.30: Araniczi-zenekar. 17.20: Verdi: Traviata, opera lemezek. 23: Népdalok. Utána: Népdallemezek. — Berlin. 17: Könnyű zene. 19: Ó idő, mily gyorsan! Játék a főnökokről. 19.30: Házi zene. 20.30: A forró vas. Berlini művészek Hans Sachs-játéka a Heimatwehr kiállításán. — Leipzig. 13: Tézene Münchenből. 14: Déli zene. 17: Szórakoztató zene, tenor és zongoraszólóval. 19.35: Svéd népdalok. 20: Hallorén-est Halleből. — Pozsony. 10.55: Rádiózenekar. 19.20: Munteanu S. román dalokat énekel. — Prága. 8.50: Karlsbad fürdőzenekar. 9.30: Gramofon. 12: A prágai tanítók dalegylete hangverseny. 18.45: Gramofon. 21: Csehszlovák Európahangverseny. — Róma. 17.30: Gramofon. 18: Labia (szoprán), Livi (tenor), Castello (bariton), Dalmonte (basszus) és Silvia cselőhangverseny. 21: Gramofon. 21.40: Hervé: Santarellina, 3 felvonásos operett. — Varsó. 13.15: A filharmonikus hangverseny. 15.30: Népszerű lemez. — 16.20: Szalonzene Posnamból. 18.15: Népszerű lengyel zene. 19.40: Czaplitzki bariton estje. 23.35: Kávészíni műzene.

HÉTFŐ, JANUÁR 15.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.20: Gramofon. 21: Szarvas-négyes. Kamarazene. 21.45: Roma Nia operett-dalokat énekel. 22.15: Krasniansky zongoraművész játéka. 23: A rádió népzene-kar román zenét játszik, közvetítés az Enescu-vendéglöböl. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 11: 1. Aranycsillag utasoknak 1825-ből. 2. „A szamárköhögés“. (Felőlvásás). — Közben: Gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 2.30: Az 1. honvédszereg zenekara. 4.30: A rádió diákfőelője. „A zentai hős“. 5: Asszonyok tanácsadója. 6: „Megyünk Pestre“. Pogány Béla előadása. 6.30: A Somogyi szalonzenekar. 7.30: Német nyelvoktatás. 8: Magyar nóták. Közreműködik László Imre és Rácz Béla cigányzenekara. 9: „A világgazdaság válsága“. 9.30: Waldbauer-Kerpely vonósnégyes. 10.50: „A magyar népzene hatása a szomszédos népek zenéjére“. Bartók Béla előadása gramofonlemez és zongoraszámok bemutatásával. 11.40: Aradi Farkas Sándor cigányzenekara. — Bécs. 13: Művészlemez. 13.30: Filmlémez. 14.30: Parasztzene lemezek. 18.15: Marx Marion különböző nemzetek dalait éneklő eredeti nyelven (német, svéd, norvég, finn, francia, olasz, skót, csehszlovák, lengyel, orosz, bosnyák és magyar dalok. 18.50: Krémer Erna zongorázik. 20.30: Stolz: Éjféli keringő, 3 felvonásos operett. 23.50: Új lemezek. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.20: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17.30: Rádiózenekar. 20: Népdallemezek. 20.30: Beethoven: Négyes. 21.30: Opera a Nemzeti Színházból. — Breslau. 13: Könnyű zene. 14.25: Gramofon. 21.30: Haydn: Részletek Az évszakokból. 22.30: Strauss-dalok (Hoffmann szoprán). — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17.30: Nesvera-dal. 18: Cigányzene. 19.20: Gramofon. 21: Gramofon. 22.20: Rádiózenekar. — Königswusterhausen. 13: Könnyű lemez. 15: Keringők lemezek. 18.30: Csehbál-művek. — 21.05: Keller Gottfried: A hét hős zászlócskaja c. elbeszélés hangjátéknak feldolgozva. Utána: Beethoven: Septett. — Leipzig. 15.15: Gramofon. 17: München. 19.30: Gramofon. 21.30: Kellermann: Alt- és zongoradalkok. Utána: München. — Milano. 18.10: Gramofon. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Lengyel hangverseny. 23: Reklámhangverseny. — 23.30: Táncczene. — Prága. 10.55: Gramofon. 12: Gramofon. 12.05: Szalonzenekar. 18.15: Gramofon. 18.50: Gramofon. 20.20: Milinovszki-fuvószenekar. 21.15: Dalok. — 23.30: Meyerbeer: Arnyéktánc (Alpár-lemez).

Kötőgép TÜK
Hilberger-nél Bucuresti,
Str. Vaselor 44.

KEDD, JANUÁR 16.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Könnyű lemez. 18: Fancia Luca zenekara. 20.20: Gramofon. 21: Nanescu Tana dalestje. 21.20: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye Cocorascu Magda zongoraművésznővel. 22.15: A hangverseny folytatása. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások. Közben: Gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 2.30: Kolompár Laci és cigányzenekara. 5: „A régi magyar népviselet“. 6: „Magyar leányok rádió-órja“. 7: His Master's Voice gramofonlemez. 7.50: Francia nyelvoktatás. 8.20: Engel Iván zongorázik. 9: „A költő anyja“. R. Simonffy Margit verseket mond el. 9.30: A bécsi operaház énekarának hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel Clemens Krauss. Körülbelül 11.30: Hírek, időjárásjelentés, majd az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 16.50: Skifutás zenére. 18.15: Titi Angela zongorázik. 20.40: Derius részletek Mozart-operákból. 21.45: Rienösl: Segítés a bajban, hangjáték. 22.55: Rádiózenekar. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Rádiózenekar. 13.45: Gramofon. 17: Orosz énekek. 18.05: Beethoven: V. verseny (lemez). 20: Bosanjko dalestje. 21: Rádiózenekar. 22: Népdalok zenekarral. 23: Népszerű lemez. — Königswusterhausen. 13: Gramofon. 15: Művészlemez. 18.20: Strauss R.: Cselló- és zongoraszónata. 21.10: Jégkeringő, vidám óra. 22.30: Beethoven, hangképsorozat. Utána: Beethoven: 3. és 4. vonósnégyes. — Leipzig. 13: Szórakoztató zene. 14.25: Operettlemez. — 16.15: Hegedű-, szoprán- és zongoraszólok. 19.30: Gramofon. 20: Kohlhaas Mihály-hangjáték. 23.35: A dzsej-dai vonósnégyes Beethoven III. és IV. négyesét játssza. Utána: Szvitok és baletzenék. — Milano. 18.10: Könnyű zene. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Szórakoztató zene. 22: Opera. — Prága. 11.10: Gramofon. 13.10: Gramofon. 13.35: Az 5. gyalogezred vonósnégyese. 14.45: Gramofon. 17: Rádiózenekar. 18.25: Gramofon. 21.40: Herzsman J. zongorázik. Utána: Tamburazene. — Róma. 17.30: Csak Bari: Kvintett. 18.10: Könnyű zene. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Reklámhangverseny. 22.20: Vegyes hangverseny. 23.15: Bet Paese énekek. — Svájci Aleman adó. 19: Szerelmi dalok lemezek. 20.20: Tánc az 6. és középkorban. 22.10: Rádiózenekar. 22.30: A Budapesti trió játéka Bernből. 23.15: Rádiózenekar. — Varsó. 13.05: Szalonzene Lembergől. 16.40: Jurand-énekek (lemez). 16.55: Zongorajáték. 17.55: Dalest. 18.20: Réger: H-moll zongoratrió. 21.15: Verdi: Otello, opera. Utána: Vendégül tánczene.

KÖNYVEK

Szélvihar Jamaikában. Richard Hughesnek világhíressé vált új regénye nemcsak érdekfeszítő olvasmány, de egyúttal a gyermekpszichológiának olyan rejtélyes mélységeit tárja fel, amely a világirodalomban páratlanul áll. Schöpfung Adádróme fordításában a Franklin Társulat szép kiállításában jelent meg a regény. Ára füzve 90, kötve 135 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérjen teljes kiadói jegyzéket.

„Aranycsillagok“. Travennek: „A halálhajó“ világhírű szerzőjének kalandos, érdekes, nagyszerű regénye, Siera Madre kincseit kutató „Aranycsillagok“ története, mexikói barangolásainak eredménye, a szerzőnek legényibb, legemberibb könyve. A történet igaz. A szerző találkozott hőseivel: a csavargókkal, az indiánnokkal, az utonállókkal. A szerző ismerte őket, beszélt velük, eleven emberek a regény hősei és ezért van Traven írásainak olyan megragadó és izgalmas jellege. A Pantheon-féle „Jó könyvek“ sorozatának 5-ik kötete. (1. Sinclair: „Szegény leány pénzt keres“. 2. Carlisle: „Vér a véremlől“. 3-4. Feuchtwanger: „A zsidó háború“). Kötetje füzve 27 lej, diszes vászonkötésben, 280 oldal, fehér papíron 57 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérjen Pantheon-jegyzéket.

„Két bálvány“. Az afrikai őserdők titkos misztériuma és Páris vadul kavargó forgataga adják a háttérét ennek a páratlanul érdekes detektív-regénynek. Renaud: „Két bálvány“ című könyve ezenkívül olyan rendkívül élvezetesen van megírva, hogy az izgalmas detektív-regény egyben irodalmi értéket is rejt magában. Az Atheneum 28 lejes detektív-sorozatának 6-ik kötete. (1. Biggers: „Sárga detektív“. 2. Childers: „Rejtélyes könyv“. 3. Galopin: „Hajsza“. 4. Fitzsimmons: „70,000 tárnak“. 5. Sayers: Jelige: „Gyilkosság“.) Kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál: Cluj. Kérjen az Atheneum-újdonságok jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

szól.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amely érvelési alakiójában nem tisztázott, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

KÉT FIATAL NŐ, diszkrét uriember támogatását keresik. „Kiki a magáét” jellegűre az Aradi Közlöny kiadója. 219

CSAKIS komoly házasságkövetők adják le címüket „Nagykereskedő” jellegűre az Aradi Közlöny kiadója. 243

MEGÉRTŐ, kimondott idősebb uriember ismerettségét keresem, ki anyagilag támogatna. Leveleket „Megértő” jellegűre az Aradi Közlöny kiadója kérék. 231

ÜZLETEK.

KERESKÉK berendezett fűszerüzletet vagy helyiséget, lehetőleg centrumban. Címeket az Aradi Közlöny kiadója kérék. 185

FATELEP kiadó, gépek és felszerelések eladó, külön is. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 201

DIANA-fürdő

u.onnan berendezve, leszállított árakkal, elsőrendű kiszolgálás, nyitva egész nap, sófürdő, masszírozás, tyukszemvágás, szakzszerű testápolás. Szíves pártfogást kér a
Fürdőigazgatóság.
4271

INGATLAN.

Haász-iroda

Arad, Str. Eminescu 20-22. szám.

OLCSÓ INGATLANAJANLATAI:

Villamos állomás közelében szép emeletes ház 8 drb. 1-2-3 szobás lakással, fürdőszobákkal, 1 millió.

Ugyanott 14 lakásos teljesen jókarban lévő, szép földszintes ház 575.000.

Belváros központján magasföldszintes 4 lakással, részben parkettás, cserépkályhakkal, 450.000. Kizárólagos megbízás.

Piac térhez egészen közel földszintes 5 lakással — áron alul — 200 000.

Ugyanott 3 lakásos 180.000

Ugyanott földszintes, 3 lakással, biztos egzisztenciát nyújtó, évek óta fennálló fateleppel, 375.000

Hat drb. ház nagyforgalmu fűszerüzlettel, italméréssel és lakással 100-200-250-300 és 350.000.

Belváros központján emeletes ház 6 lakással, fürdőszobákkal, kerttel, 1.100.000. Piata Cetatea Veche és a belvárosban több jó telek előnyös árban.

Belváros központján emeletes ház 8 lakással, fürdőszobákkal, 1.800.000.

Belváros értékes uccájában egyemeletes ház 3 és 2 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással — áron alul — 460 000.

Sofronon 11 hold tanyaárbirtok, legjobb termő talaj, 180.000.

Fűtőre egy és kétemeletes házak 2.800 000 és 3 millió.

Belváros központján emeletes ház 4 drb. parkettás, fürdőszobás lakással, cserépkályhakkal, 1.300 000.

Bul. Carol I. adómentes villa 4 szobás lakással, 425.000.

Villamos állomás közelében masszív, új emeletes ház 16 lakással, 2 üzlettel, mélyen leszállított árban, 775 000

Ezekon kívül a fűtőre és a város összes uccáiban bér-, magán- és üzletházak, villák 100 000 lejtől 6 millió lejés árkig eladó.

Hirdessen a 49 éve
fennálló
„Aradi Közlöny”-ben

ALKALMAZÁS.

MINDENKÉZT szobaleányt keresek 15-re jóbizonyítványokkal. Dr. Kilyényi, Bul. Reg. Maria 17, Minorita templommal szemben.

MEGBIZHATÓ, jól főzni tudó mindenest, aki nagyobb házat önmállóan vezetni képes, vidékre kerestetik. Ajánlatok referenciákkal „Megbízható” jellegűre az Aradi Közlöny kiadója kérésnek. 199

HOSSZABB GYAKORLATTAL rendelkező, csoportvezetésre alkalmas asszisztenseket felvesszük. Ajánlatokat Székely és Réti Rt. butorgyárába küldendők Tg.-Muresre. 205

FIATAL főzítudó mindenest, vidékre kerestetik három tagú családdal. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 222

SUCHE intelligens deutesches Fraulein zu 4jähriigen knaben. Bulv. Reg. Ferdinand 15 I 18. 227

HELYBELI nagy fatelep bevezetett ügynőket keres. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 233

LAKÁS.

KÉT-HÁROM elegánsan bútorozott SZOBÁT KONYHAVAL keresünk. Interesse Str. Alexandri 5. 216

SZÉP isz a egyszobás-konyhas lakás azonnal kiadó, Str. Nicu Filipescu 85. 240

KÉTSZOBÁS modern lakás butorozva vagy üresen kiadó Bul. Reg. Ferdinand 50. I em. 225

EGY-NÉT és áromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadója. jában, a Minorita templommal szemben. 900

KIADÓ a volt Szabadság-ter közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadója. jában, a Minorita templommal szemben. 900

EGYSZOBÁS, konyhas lakás fűtőre kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. jában, a Minorita templommal szemben. 990

Kiadó 1-ső emeleti négy szobás modern lakás. Str. Alexandri 9. Bővebbet a ház mesternél 235

Lakás kiadó magánháiban

május 1-re Str. Gheorghe Ionescu 6, 4 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségek, virágos kert, baromfi udvar és kert. 188

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MODERN FOGASZATI BERENDEZÉS, laboratóriumi és operatív műszerek, jutányos áron eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 221

ALIG HASZNALT modern ebédliót vendég és két jókarban lévő ebédliószőnyeget. Címeket az Aradi Közlöny kiadója. 230

FIGYELEM! Kézpénzért megveszem eladó tárgyait, u. m.: háló, ebédlió, uriszoba berendezését, íróasztal, széklőn, székek, asztalok, fotelok, ezüst tárgyak, vitrinek, dísz tárgyak stb. Komplet szobaberendezések, keleti perzsa szőnyegek, festmények, antik vitrin, szőrmebundák, ezüsttárgyak, fali vitrinek, képrámak, aranyozott consol tükrök, előszobafal, intarziás antik asztalok, díszlámpák, stb. eladók. SALGONE bizományi üzletében Str. Horia I. szám Neuman-palota. 1000

Szőnyegeket, aranyat, ezüstöt,

zongorákat, Singer varrógépeket keresünk sürgősen, kézpénzért megveszünk minden eladó dolgot. Eladók olcsón hálószobák 2900 lejtől, ebédliók, konyhák stb. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tímisora-i szögház folyosítja. — Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13, Dacia kávéház mellett. KÉSZPÉNZÉRT MEGVESSZÜK minden eladó dolgait. 200

Most is keresnek üzletemben alkalmi ajándéktárgyakat. Siessen s hozza eladó antik és modern, ezüst, arany, bronz, porcellán díszmü tárgyait SALGONE bizományi üzletében Str. Horia I., Neuman-palota, hol legrövidebb idő alatt értékesítve lesznek. Sürgősen keresek szőnyegeket, 12-es és 6-os ezüstöt, modern háló és ebédliókat, festményeket, vitrineket stb. 1000

2 éves száraz

La cser,
gyertyán és Tüzifa
bűk
legolcsóbb
AUFRIEHT-nál

Cal. Vitoriei 1-2. Gyermek-kórház mellett. — Telefon 69. 179

AZ IRÓGÉPEK

importja ugyszólyán hermetikusai eivan z. rva. Jól teifogott érdeke teut át minden géptulajdonosnak, hogy meglévő gépét **elsőrangú műhely** által keze tessé. — Törés, kopás esoen eredeti amerikai alkatrészt helyezess n gépébe. mert csakis így biztosithatja még évek hosszu során át annak használhatóságát.

Nálam az összes alkatrészek cserélhetők, tehát **nemcsak a henger**, betű vagy **betűkar**, hanem akár az egész **Segment** (csarnárvrendszér) teljes **betűkar sorozattal** vagy a fogaskerek a löccel stb. stb., úgy, hogy egy gép teljes újraszakítása 100% érte.emben sem „utopia”. 122

S Z E G F U

Str. Brailanu 7. - Telefon 111.

A ZIMANDCUZI

(Zimándkősz.) Fogyasztási Szöv. tkezet 1934 március 15-1 bejegéssel bott és koromszobák állásra pályázatot hirdet. Járadósága a vegyes áruk és ital forgalom után 5% monopol és cukorárú után 2%. A bott és koromszobák fűtésére illetve virágítására 60 me.ermázsa tüzifa és 200 liter kőolaj. — Természeti lakás 1 szoba konyhával, kert 300 négysz. öl udvar, kocsiszín és istálló jövedelme. A pályázókka az igazgatóság csakis személyesen tárgyal. Pályázati határidő február 18. Ovakélul megkivántatik 25.000 lei kézpénz és 30.000 lei értékű első helyen való ingatlan bekebelezés. A megválasztandó köteles az italmérés és monopol árusítása iránti engedély átírásához szükséges okmányokat átadás előtt a szöv. tkezet igazgatóságának rendelkezésére bocsátani. 239

HATSCHEK

ingatlanforgalmi rodája Str. Eminescu 2 szám. I. emelet (Lakás ugyanott.)

1. Főuton kétemeletes, 6 lakásos, modern, (2, 3 és 4 szobások, parkettásak, fürdőszobások) üzlethelyiségekkel, jó hozam, 2,100 000.

2. Str. Consistoriului-hoz közel emeletes, jókarban, 4 bérlemény, fürdőszobákkal, 750.000.

3. Str. Greceanu közelében magasföldszintes, 1×4 szobás, hallos, parkettás, fürdőszobás, esslingeni redőnyökkel, 1×2 szobás, fürdőszobás, 1×1 szobás, raktárhelyiségek, pince, alkalmi árban.

4. Bul. Reg Maria térhez közel emeletes 5 bérlemény, üzlettel, 800 000.

5. Színház közelében emeletes sarokház 12 bérleménytel, jó hozam, 850.000.

6. Str. Mocioni-hoz közel üzletes sarokház 2×2, 5×1 szobás lakással, 370 ezer.

7. Strada Eminescu táján 1×3 szobás, elő-, fürdőszobás, 1×2, 4×1 szobás, 320.000.

8. Piata Catedralei-hoz közel 2 uccára nyitló, 7 lakásos, 3, 2 és 1 szobások, részben fürdőszobahelyiséggel, házmeisteri lakás, városi víz, 50.000 hozam, 425 000.

9. Kövezett főútvonalon üzletes sarokház, 5×1 szobás lakással, 240.000

10. Belvárosban 1×3 szobás, elő, fürdőszobás, 1×1 szobás, előszobával, városi víz, 180.000.

11. Rendőrséghez közel üzletes sarokház, 10 bérleménytel, 420.000

12. P. Catedralei-hoz közel 2 szobás, nagy telekkel, 120 000.

13. Motoroshoz közel adómentes, 3 szobás, zárt folyosóval, 175 000.

14. Kövezett főútvonalon új, adómentes, 2 szobás, előszobás, 8 méteres műhellyel, a régi épületben 1×1 szobás, 270 öl telekkel, 190.000

15. Calea Sagunában 3 lakásos ház 125.000.

16. Cukorgyár táján adómentes, 1×2, 1×1 szobás, 120 000.

17. Str. Cogalniceanu táján 1×2, 1×1 szobás, istállóval, 185 öl telek, 120.000.

18. P. Avram Iancu térhez egészen közel jókarban kis ház pincehelyiséggel, mely üzletnek is alkalmas, városi víz, Stone, 140.000.

19. Calea Sagunához közel 1×2, 3×1 szobás, 250 öl gyümölcsös, 175.000.

20. Piata Catedrali térhez néhány percnyre 2×1 szobás előszobával, külön 1 szoba, 100 000

21. Szerb templomhoz közel 1×2, 1×1 szobás, 90.000.

22. Calea Radnei táján 4×1 szobás, kis pince, 120.000. Kedvező fizetési feltételek.

Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak 50 ezertől 5 millióig, telkek, földek, stb. eladására vannak megbízásaim.

Pénzkezesítőket első helyen való betáblázásra, folyószámlára biztosítékkal és lombarkölcsönöket folyósítottak. 220

BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL

Szálloda
Budapest
Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként

napi 12. — pengőért

Adóbónokért napi 123 forintnyamon felül árusít butort, Barai butorüzlet P. Avram Iancu 15.

ebédliót, hálót stb. kézpénz árban